

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
«ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΑΡΧΕΙΑ, ΜΟΥΣΕΙΑ»**

**ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**DEPARTMENT OF ARCHIVAL, LIBRARY AND INFORMATION STUDIES
SCHOOL OF MANAGEMENT, ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES**

Διπλωματική Εργασία

**Οι προεδρικές βιβλιοθήκες των Ηνωμένων Πολιτειών της
Αμερικής: Ένα παράδειγμα κοινής λειτουργίας βιβλιοθηκών,
αρχείων και μουσείων**

Συγγραφέας

Μάριος Μπάρτζης (AM: mslam196682024)

Επιβλέπων: Ιωάννης Στογιαννίδης

Αθήνα, Μάρτιος 2022

Επιτροπή Εξέτασης

1. Ονοματεπώνυμο: Γιάννης Στογιαννίδης

Επίκουρος Καθηγητής (Επιβλέπων)

2. Ονοματεπώνυμο: Γεώργιος Γιαννακόπουλος

Καθηγητής

3. Ονοματεπώνυμο: Σπύρος Ζερβός

Καθηγητής

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος Μάριος Μπάρτζης του Φωτίου, με αριθμό μητρώου 196682024 φοιτητής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Διαχείριση Πληροφοριών σε Βιβλιοθήκες, Αρχεία, Μουσεία του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Επιθυμώ την απαγόρευση πρόσβασης στο πλήρες κείμενο της εργασίας μου μέχρι ..... και έπειτα από αίτηση μου στη Βιβλιοθήκη και έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή.

Ο Δηλών

Ευχαριστίες – Αφιερώσεις

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον επιβλέποντα της διπλωματικής μου εργασίας επίκουρο καθηγητή κ. Γιάννη Στογιαννίδη για τις πολύτιμες συμβουλές του και την καθοδήγησή του κατά τη διάρκεια συγγραφής της εργασίας μου. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές κ. Γεώργιο Γιαννακόπουλο και κ. Σπύρο Ζερβό. Αισθάνομαι επίσης την ανάγκη να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την αμέριστη συμπαράστασή της στο πρόσωπό μου, όλο αυτό το διάστημα.

Η παρούσα εργασία αφιερώνεται στην σύζυγό μου Νίκη και στους δύο μας γιους.

Μάρτιος 2022

Μάριος Μπάρτζης

Περίληψη στα ελληνικά

Η εργασία εξετάζει το Προεδρικό Σύστημα Βιβλιοθηκών, μία υπηρεσία των Εθνικών Αρχείων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες αποτελούν ένα συνδυασμό αρχειακού αποθετηρίου και ιστορικού Μουσείου και προσφέρουν στους επισκέπτες μία ανεκτίμητη ευκαιρία να εξετάσουν εκατομμύρια έγγραφα, αρχεία και αντικείμενα από τις διοικήσεις των προέδρων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Το σύστημα προεδρικών Βιβλιοθηκών άρχισε από το Franklin Roosevelt όταν αποφάσισε να δώσει τα προεδρικά του έγγραφα στο κοινό για να δημιουργήσει ένα αρχείο για την ιστορία της προεδρία του. Ο προεδρικός νόμος του 1955 ενθάρρυνε τους προέδρους να διατηρήσουν και να δωρίσουν τα προεδρικά του έγγραφα στα Εθνικά Αρχεία και να παραχωρήσουν πρόσβαση στο κοινό. Σήμερα, λειτουργούν δεκατρείς Προεδρικές Βιβλιοθήκες που διαχειρίζονται από τα Εθνικά Αρχεία (NARA).

Λέξεις Κλειδιά: Προεδρικές Βιβλιοθήκες, Προεδρικά Μουσεία, Προεδρικά αρχεία, Εθνικά Αρχεία, Νομοθεσία Προεδρικών Βιβλιοθηκών

Περίληψη στα αγγλικά

This thesis examines the Presidential Library System, an agency within the National Archives and Records Administration (NARA). Presidential Libraries is a unique combination of archival depository and historical museum and offer visitors an invaluable opportunity to examine millions of papers, records and artifacts from the administrations of presidents of United States. The Presidential Library System was started by Franklin Roosevelt when decide to give his presidential papers to the public to create an archive of the history of his presidency. The presidential library act of 1955 encouraged presidents to preserve and donate their papers to the national archives and grant public access. Today, there are thirteen Presidential Libraries which administered by the National Archives and records Administration (NARA).

Keywords: Presidential Libraries, Presidential Museums, Presidential records, National Archives, Presidential Libraries Act

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ – ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ	IV
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	V
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ	VII
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	IXX
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 ΠΛΑΙΣΙΟ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2
1.2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	2
1.3 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	3
1.4 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.	4
2.1 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	4
2.2 ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ	7
2.3 ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	7
2.4 ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΚΤΟΣ NARA	8
2.5 ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	9
2.5.1 Ο ΝΟΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΤΟΥ 1955	9
2.5.2 Ο ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ (PRMPA) ΤΟΥ 1974	10
2.5.3 Ο ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ 1978	10
2.5.4. Ο ΝΟΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΤΟΥ 1986	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.	13
3.1 ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΙΣ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	15
3.1.1 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ HARRY S. TRUMAN	15
3.1.2 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ DWIGHT D. EISENHOWER	17
3.1.3 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ LYNDON BAINES JOHNSON	19
3.1.4 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ GEORGE H. W. BUSH	21
3.1.5 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ WILLIAM J. CLINTON	25
3.1.6 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ GEORGE W. BUSH	23
3.2 ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΙΣ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	27
3.2.1 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ HEBERT HOOVER	27
3.2.2 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ GERALD R. FORD	29
3.2.3 ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ BARRACK ΟΒΑΜΑ	31
3.3 ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	33
3.3.1 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ FRANKLIN D. ROOSEVELT	33
3.3.2 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ JOHN F. KENNEDY	37

3.3.3 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ JIMMY CARTER	35
3.4 ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΙΣ ΔΥΤΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	39
3.4.1 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ RICHARD NIXON	41
3.4.2 Η ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ RONALD REAGAN.....	39
3.5 ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ	43
3.5.1 ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ BORIS YELTSIN	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.	45
4.1 ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	45
4.2 ΕΚΘΕΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ Η ΑΠΗΧΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ	46
4.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	49
4.4 ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	50
4.5 ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	54
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	56

Πίνακας Σχημάτων

Εικόνα 1. Χάρτης με τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες.....	14
Εικόνα 2. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Harry S. Truman	16
Εικόνα 3. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Dwight D. Eisenhower	18
Εικόνα 4. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Lyndon Baines Johnson	20
Εικόνα 5. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη George H. W. Bush	22
Εικόνα 6. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη George H. Bush.....	24
Εικόνα 7. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη William J. Clinton.....	26
Εικόνα 8. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Hebert Hoover.....	28
Εικόνα 9. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Gerald R. Ford.....	30
Εικόνα 10. Το Προεδρικό Κέντρο Barack Obama	32
Εικόνα 11. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Franklin D. Roosevelt.....	35
Εικόνα 12. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Jimmy Carter	37
Εικόνα 13. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη John F. Kennedy	38
Εικόνα 14. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Ronald Reagan.....	40
Εικόνα 15. Η προεδρική Βιβλιοθήκη Richard Nixon	42
Εικόνα 16. Το Προεδρικό Κέντρο Boris Yeltsin.....	44

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή

Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες αποτελούν ιδρύματα που συνδυάζουν το αρχειακό αποθετήριο και το ιστορικό Μουσείο και προσφέρουν στους επισκέπτες μια ευκαιρία να εξετάσουν τα αρχεία και τα αντικείμενα από τις διοικήσεις των προέδρων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Πριν από περίπου ογδόντα χρόνια ο Franklin Delano Roosevelt πρότεινε τη δημιουργία της πρώτης Προεδρικής Βιβλιοθήκης για να στεγάσει τα προεδρικά του αρχεία και τα αντικείμενα που συνέλεξε κατά τη διάρκεια της προεδρίας του. Ίδρυσε ένα ιδιωτικό ίδρυμα με σκοπό να συγκεντρώσει χρήματα για την κατασκευή του κτηρίου της Βιβλιοθήκης και στη συνέχεια το δώρισε στα Εθνικά Αρχεία των Ηνωμένων Πολιτειών, αφιερώνοντας την προς τις μελλοντικές γενεές που θα χρησιμοποιούσαν τα αρχεία της προεδρίας του. Η ιδέα του προέδρου Roosevelt να δημιουργήσει μία συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπου το κτήριο της Βιβλιοθήκης κατασκευάζονταν με ιδιωτικά κεφάλαια και στη συνέχεια η ομοσπονδιακή κυβέρνηση αναλάμβανε το κόστος συντήρησής του καθιέρωσε το τρέχον Σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών όπως το γνωρίζουμε σήμερα.

Ο πρόεδρος Eisenhower νομοθέτησε την ιδέα για την Προεδρική Βιβλιοθήκη Roosevelt στο νόμο περί Προεδρικών Βιβλιοθηκών του 1955. Ο νόμος περιέγραφε την νομική εξουσία του Αρχαιοφύλακα των Ηνωμένων Πολιτειών να δεχτεί τα προεδρικά έγγραφα, και την εξουσία να ορίσουν οι πρώην πρόεδροι ποια έγγραφα θα θεωρήσουν προεδρικά αρχεία έχοντας την πλήρη ιδιοκτησία και των έλεγχο των αρχείων και μετά την αποχώρηση από το αξίωμα τους. Έκτοτε, όλοι οι πρόεδροι ίδρυσαν την Βιβλιοθήκη τους κάνοντας χρήση του νόμου περί ίδρυσης Προεδρικών Βιβλιοθηκών του 1955 έως ότου ο πρόεδρος Richard Nixon παραιτήθηκε το 1974 όταν ξέσπασε το σκάνδαλο Watergate και τα αρχεία του κατασχέθηκαν σύμφωνα με το νόμο καταγραφής και διατήρησης υλικών του 1974. Η παραίτηση Nixon είχε τεράστιο αντίκτυπο στα προεδρικά αρχεία προτρέποντας το Κογκρέσο να νομοθετήσει το Προεδρικό νόμο για τα αρχεία του 1978 που καθόρισε ότι τα προεδρικά αρχεία πλέον θα αποτελούν ιδιοκτησία των Ηνωμένων Πολιτειών. Στην συνέχεια, ο Προεδρικό νομός του 1986 αποτέλεσε μία τροποποίηση της αρχικής νομοθεσίας ο οποίος έθεσε οικονομικούς περιορισμούς στις μελλοντικές Προεδρικές Βιβλιοθήκες αναθέτοντας στην Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA) να δημιουργήσει αρχιτεκτονικά πρότυπα σχεδιασμού.

Οι πρώτες Βιβλιοθήκες συνήθως ιδρύονταν στις πόλεις όπου γεννήθηκαν οι πρόεδροι. Οι μεταγενέστεροι πρόεδροι επέλεξαν να ιδρύσουν την Βιβλιοθήκη τους στις πόλεις όπου συνδέονται με την ενήλικη ζωή του ή με την πολιτική τους καριέρα. Η σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα έχει επεκταθεί κατά καιρούς και έχει συμπεριλάβει και τρίτα ιδρύματα, όπως για παράδειγμα πανεπιστήμια που συμμετέχουν σε κάποιο βαθμό στην πρόοδο της αποστολής και του ρόλου των Βιβλιοθηκών. Ως πολιτιστικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι Βιβλιοθήκες συνεισφέρουν σε ολόκληρο το έθνος. Διαθέτουν ερευνητικές συλλογές οι οποίες όταν συνδυάζονται με το Μουσείο και εκπαιδευτικά προγράμματα, παρέχουν στους ερευνητές, φοιτητές, μαθητές και επισκέπτες μια πλούσια ευκαιρία να κατανοήσουν τους μεμονωμένους προέδρους το ιστορικό πλαίσιο της εποχής τους που έζησαν και υπηρέτησαν.

1.1 Πλαίσιο, σκοπός και στόχοι της διπλωματικής εργασίας

Σκοπός της Διπλωματικής εργασίας είναι να παρουσιάσει το σύστημα των προεδρικών Βιβλιοθηκών και να αξιολογήσει το ρόλο τους, τη σημασία τους, την ιστορία τους και τη νομοθεσία τους. Να διερευνήσει κατά πόσο οι σύγχρονες προεδρικές βιβλιοθήκες εστιάζουν λιγότερο στην πρόσβαση στο αρχειακό τους υλικό και περισσότερο στην λατρεία της προσωπικότητας του εκάστοτε προέδρου προωθώντας τα επιτεύγματά του μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκθεμάτων. Να εξετάσει εάν έχουμε ένα ουσιαστικό παράδειγμα ενιαίας πληροφόρησης ή απλώς μια επιφανειακή συγκέντρωση υλικού για να υπηρετηθεί η υστεροφημία κάθε προέδρου

1.2 Ερευνητικές υποθέσεις - Μεθοδολογία

Το κύριο ερευνητικό ερώτημα της διπλωματικής εργασίας είναι να παρουσιάσει το σύστημα προεδρικών βιβλιοθηκών που διαχειρίζεται από την Εθνική Αρχή Αρχείων των Ηνωμένων Πολιτειών (NARA) και να αναλύσει πως ιστορία τους και η νομοθεσία που περιβάλλει τις βιβλιοθήκες μπορούν να δημιουργήσουν αντικρουόμενες αποστολές και διαμάχες. Για τις ανάγκες της Διπλωματικής εργασίας διεξήχθη δευτερογενής έρευνα. Στα πλαίσια της έρευνας πραγματοποιήθηκε επισκόπηση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, έντυπα και ψηφιακά άρθρα επιστημονικών περιοδικών. Αξιολογήθηκαν και αξιοποιήθηκαν πορίσματα προγενέστερων μελετών καθώς και στοιχεία από βάσεις δεδομένων αρμόδιων φορέων όπου κρίθηκε αναγκαίο για την τεκμηρίωση των επιχειρημάτων.

1.3 Περιορισμοί

Η διπλωματική εργασία περιορίζεται στη μελέτη των προεδρικών βιβλιοθηκών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής οι οποίες διαχειρίζονται από την Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA). Το σύστημα προεδρικών βιβλιοθηκών αποτελείται από δέκα τέσσερις βιβλιοθήκες οι οποίες λειτουργούν ως αποθετήρια για τη διατήρηση και τη διάθεση των προεδρικών εγγράφων, αρχείων, συλλογών και άλλου ιστορικού υλικού για κάθε πρόεδρο από τον Hebert Hoover. Στις προεδρικές βιβλιοθήκες λειτουργούν μουσειακές εκθέσεις που αφορούν την προεδρία δίνοντας στους επισκέπτες την δυνατότητα να κατανοήσουν μέσα από τα εκθέματα τις προκλήσεις που αντιμετώπισε ένας πρόεδρος.

1.4 Διάρθρωση της Εργασίας

Η διπλωματική εργασία διαρθρώνεται σε πέντε κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί την εισαγωγή της εργασίας στο οποίο καταγράφεται το πλαίσιο, ο σκοπός και οι στόχοι της εργασίας, οι ερευνητικές υποθέσεις και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για να υλοποιηθεί, οι περιορισμοί της έρευνας και η διάρθρωση της εργασίας σε κεφάλαια. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μία ιστορική αναδρομή των Προεδρικών Βιβλιοθηκών, των Εθνικών Αρχείων των Ηνωμένων Πολιτειών, του Γραφείου των Προεδρικών Βιβλιοθηκών, των Βιβλιοθηκών που λειτουργούν εκτός του Συστήματος των Εθνικών Αρχείων και του ιδρυτικού νόμου για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες με τις τροποποιήσεις του. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται οι δέκα τέσσερις Βιβλιοθήκες του Συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών και γίνεται αναφορά στο Προεδρικό Κέντρο Yeltsin της Ρωσίας. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύονται οι νέες προκλήσεις των αρχείων στις Προεδρικές Βιβλιοθήκες και τα εκθεσιακά προγράμματα των Προεδρικών Μουσείων και την απήχηση που έχουν στο κοινό. Επίσης, αναλύονται τα εκθεσιακά προγράμματα που παρέχουν, κατά πόσο προσελκύουν επισκέπτες τα Μουσεία τους και ποιο είναι το μέλλον των Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Το πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο είναι τα συμπεράσματα της διπλωματικής εργασίας.

Κεφάλαιο 2.

2.1 Ιστορία των Προεδρικών Βιβλιοθηκών

Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, το σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών είναι ένα εθνικό δίκτυο βιβλιοθηκών που διαχειρίζεται το γραφείο Προεδρικών Βιβλιοθηκών το οποίο αποτελεί μέρος της Εθνικής Αρχής Αρχείων (NARA). Πρόκειται για αποθετήρια για τη διατήρηση και διάθεση των προεδρικών αρχείων και εγγράφων και άλλων ιστορικών υλικών κάθε προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών από τον Hebert Hoover. Με τη δωρεά των προσωπικών και προεδρικών του εγγράφων στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών, ο Franklin Delano Roosevelt ξεκίνησε το σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών που συνεχίζεται έως σήμερα (Narro, 2018). Πριν από τον Roosevelt δεν υπήρχε κάποια συστηματική μέθοδος για τη διατήρηση των προεδρικών εγγράφων. Πιστεύοντας ότι τα προεδρικά έγγραφα αποτελούν μέρος της κληρονομιάς του έθνους, το 1939 ο Roosevelt δώρισε τα έγγραφά του στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση σε ένα κτήριο στο Hyde Park της Νέας Υόρκης. Ίδρυσε ένα μη κυβερνητικό οργανισμό με σκοπό την συλλογή κονδυλίων για την κατασκευή του κτηρίου, το οποίο ολοκληρώθηκε το 1946. Με εξαίρεση τον Richard Nixon κάθε επόμενος πρόεδρος, και ο προκάτοχός του Hebert Hoover ακολούθησε το παράδειγμα του Roosevelt (Greenwell, 1997).

Πριν από την καθιέρωση του Συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών τα προεδρικά έγγραφα θεωρούνταν προσωπική περιουσία του προέδρου. Χωρίς κάποια νομοθεσία που να επιβάλλει τη διάθεση των εγγράφων, οι πρόεδροι ήταν ελεύθεροι να διαχειριστούν όπως ήθελαν τα έγγραφά τους μετά το τέλος της προεδρίας τους. Ο George Washington αναγνώρισε την ανάγκη να διατηρήσει τα έγγραφά του όχι μόνο για το εαυτό του αλλά και για το έθνος. Ωστόσο, ο Washington απεβίωσε πριν μπορέσει να κατασκευάσει οποιαδήποτε δομή και τα έγγραφά του έλαβαν περιστασιακή μεταχείριση από εκείνους που τους είχαν ανατεθεί. Έκτοτε, τα έγγραφα που δημιουργήθηκαν από διάφορους προέδρους υπέστησαν πολύ διαφορετικές μοίρες. Μερικά κάηκαν ή καταστράφηκαν σκόπιμα, κατά λάθος ή και λόγω πολέμου. Μερικά προεδρικά έγγραφα διασώθηκαν αν και όχι με τις επιθυμίες των προέδρων. Σε πολλές περιπτώσεις δόθηκαν αρχεία στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου για αρχειοθέτηση αλλά η Βιβλιοθήκη δεν είχε προσωπικό ή την χρηματοδότηση για να ευρετηριάσει τα συλλεγμένα έγγραφα και να τα καταστήσει προσβάσιμα στους ερευνητές. Πολλοί από τους κληρονόμους των προέδρων προσπάθησαν

να πουλήσουν έγγραφα στην κυβέρνηση. Κατά τη διάρκεια ορισμένων από αυτών των συναλλαγών είχε ως αποτέλεσμα πολλές συλλογές να μεταβιβαστούν σε συγγενείς ή να πωλήθηκαν σε συλλέκτες (Narro, 2018).

Η Βιβλιοθήκη Roosevelt ήταν η πρώτη Προεδρική Βιβλιοθήκη αν και ιδρύματα για κατάθεση και αποθήκευση εγγράφων υπήρχαν και πριν με τη διαφορά ότι δεν ήταν ανοιχτά για το κοινό και τους ερευνητές. Ο Charles Francis Adams γιος του John Quincy Adams διατήρησε τα αρχεία στη Βιβλιοθήκη στο οικογενειακό κτήμα και τωρινό εθνικό πάρκο Adams. Η Lucretia Garfield δημιούργησε μία Βιβλιοθήκη μνήμης στην κατοικία της οικογένειας Garfield στο Lawnfield μετά τη δολοφονία του συζύγου της για να διατηρήσει τα αρχεία του. Ο Webb C. Hayes γιος του προέδρου Rutherford B. Hayes, παραχώρησε τα έγγραφα του πατέρα του στο ιστορικό ίδρυμα του Ohio και την περιουσία του στην πολιτεία του Ohio υπό τον όρο ότι θα κατασκευάζονταν ένα κτήριο για να διατηρηθούν τα αρχεία. Το Hayes Memorial άνοιξε το 1916. Το 1922 πραγματοποιήθηκε μία επέκταση στο αρχικό κτήριο με κεφάλαια που παραχώρησε ο Web Hayes στο ίδρυμα (Ginsberg et al., 2015).

Όταν ο Franklin Roosevelt συνέλαβε την ιδέα της Προεδρικής Βιβλιοθήκης υπήρχαν μόνο δύο πρωτότυπες βιβλιοθήκες για να βασίσει την ιδέα του, η βιβλιοθήκη μνήμης Rutherford B. Hayes και το ίδρυμα Hoover για τον πόλεμο, την επανάσταση και την ειρήνη. Το ίδρυμα Hoover ιδρύθηκε από τον πρώην πρόεδρο Hebert Hoover στο πανεπιστήμιο του Stanford από το οποίο αποφοίτησε. Η αρχική βιβλιοθήκη δημιουργήθηκε για να αποθηκεύσει πληροφορίες που είχε συλλέξει ο Hoover στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, πριν από την προεδρία του (Relyea, 1994). Το 1939 το Κογκρέσο ψήφισε ένα νόμο ο οποίος επέτρεπε στον Αρχιεφύλακα των Ηνωμένων Πολιτειών να αποδεχτεί το κτήριο, τα αρχεία και τα αντικείμενα που θα αποτελούσαν την Προεδρική Βιβλιοθήκη του Franklin D. Roosevelt (Connor, 1940).

Η ίδρυση των Προεδρικών Βιβλιοθηκών καθιερώθηκε τη δεκαετία του 1950. Οι πρόεδροι Harry Truman και Dwight D. Eisenhower ίδρυσαν τις Βιβλιοθήκες τους κατά τη διάρκεια αυτής της δεκαετίας. Καθώς αυξανόταν το ενδιαφέρον για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες, το Κογκρέσο αποφάσισε να νομοθετήσει ένα σύστημα για τη διατήρηση και διαχείριση των προεδρικών εγγράφων (Ginsberg et al., 2015). Το 1955 ψηφίστηκε από το Κογκρέσο ο νόμος γνωστός ως νόμος των Προεδρικών Βιβλιοθηκών του 1955. Ο νόμος βοήθησε τους επόμενους προέδρους να δωρίσουν τα έγγραφά τους στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Σύμφωνα με το νόμο, τα κτήρια των βιβλιοθηκών και των μουσείων κατασκευάζονταν με ιδιωτικά κεφάλαια και στη συνέχεια η Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA) αναλάμβανε τη

διαχείρισή τους και το κόστος συντήρησής τους (Dole & Robertson, n.d.). Ίσως η πιο σημαντική πτυχή αυτού του νόμου ήταν η απόφαση του κάθε προέδρου για την τοποθεσία που θα στεγάσει τα έγγραφά του. Συνολικά, οκτώ Βιβλιοθήκες ιδρύθηκαν με βάση αυτή τη νομοθεσία.

Από την Προεδρική Βιβλιοθήκη του Hebert Hoover μέχρι και τη Βιβλιοθήκη του Dwight D. Eisenhower υπήρχε ένα παρόμοιο σχέδιο όσον αφορά ότι οι Βιβλιοθήκες χτιζόνταν στην πατρίδα του εκάστοτε προέδρου. Στη δεκαετία το 1960 ο πρόεδρος Lyndon Johnson άρχισε μια νέα τάση κατασκευής Προεδρικών Βιβλιοθηκών σε πανεπιστημιούπολεις. Το παράδειγμα του προέδρου Johnson ακολούθησαν και οι πρόεδροι Gerald Ford, George H. W. Bush και ο George W. Bush οι οποίοι ήθελαν τις Προεδρικές του Βιβλιοθήκες να είναι κέντρα υποτροφίας και σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια ίδρυσαν σχολές για σπουδές στη δημόσια διοίκηση (Ginsberg et al., 2015).

Στα μέσα και τα τέλη της δεκαετίας του 1970 το Κογκρέσο ψήφισε νέους νόμους σχετικά με τα προεδρικά έγγραφα λόγω του σκανδάλου Watergate και την εμπλοκή του προέδρου Richard Nixon. Ο Nixon συμφώνησε με τον διαχειριστή της GSA Arthur F. Sampson, γνωστή και ως συμφωνία Nixon-Sampson, η οποία παραχώρησε στον Nixon την κυριότητα την προεδρικών του εγγράφων και ηχογραφήσεων. Η συμφωνία ήταν αμφιλεγόμενη και τελικά ακύρωσε τον προεδρικό νόμο για καταγραφές και διατήρηση του 1974 από τον πρόεδρο Gerald Ford (Nappo, 2018). Με τη θέσπιση του προεδρικού νόμου του 1978 άλλαξε η παραδοσιακή αντίληψη ότι τα έγγραφα του προέδρου είναι προσωπική του ιδιοκτησία. Ο νόμος τέθηκε σε ισχύ από τις 20 Ιανουαρίου του 1981 και συγκεκριμένα από την Προεδρική Βιβλιοθήκη Reagan. Το 1986 το Κογκρέσο ψήφισε ένα νέο νόμο για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες ο οποίος επέτρεπε στους μελλοντικούς προέδρους να συνεχίσουν την πρακτική ίδρυσης Προεδρικών Βιβλιοθηκών υπό την επίβλεψη της Εθνικής Αρχής Αρχείων, να ιδρύουν της Βιβλιοθήκες τους στην τοποθεσία της επιλογής τους αλλά περιόριζε το μέγεθος των εγκαταστάσεων και απαιτούσε ιδιωτικές δωρεές για την συντήρησή τους (Greenwell, 1997).

Σήμερα, υπάρχουν δεκατρείς Προεδρικές Βιβλιοθήκες που ακολουθούν τα εθνικά πρότυπα για τη διατήρηση και τη πρόσβαση σε δημόσια αρχεία και διαχειρίζονται από την Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA). Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Obama θα αποτελέσει τη δέκατη τέταρτη Βιβλιοθήκη, όμως φαίνεται πως δεν θα ακολουθήσει το παραδοσιακό μοντέλο της Προεδρικής Βιβλιοθήκης όπως το γνωρίζουμε.

2.2 Τα εθνικά Αρχεία των Ηνωμένων Πολιτειών

Τα πρώτα αρχεία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης ήταν ουσιαστικά αποθήκες με περιορισμένη πρόσβαση στο κοινό και ευάλωτα σε διάφορους κινδύνους για την καταστροφή τους (Jones, 1969). Το 1913, το Κογκρέσο ενέκρινε τα πρώτα σχέδια για την κατασκευή ενός κτηρίου για να στεγαστούν τα αρχεία της κυβέρνησης καθυστερώντας την ολοκλήρωση του λόγω του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1926 ψηφίστηκε ο νόμος για τα κτήρια των Εθνικών Αρχείων, ο οποίος απαιτούσε το σχεδιασμό και την κατασκευή ενός αριθμού από ομοσπονδιακά κτήρια. Η κατασκευή των κτηρίων άρχισε το 1931 και πριν την ολοκλήρωσή τους το Κογκρέσο θέσπισε το νόμο των Εθνικών Αρχείων του 1934 δημιουργώντας τα Εθνικά Αρχεία μία ανεξάρτητη διοικητική υπηρεσία που ήταν επιφορτισμένη με τη διατήρηση των εγγράφων της αμερικανικής κυβέρνησης. Στη συνέχεια το 1950 το Κογκρέσο αφαίρεσε το ανεξάρτητο διοικητικό καθεστώς τους και μετονομάστηκαν ως οργανισμός Εθνικής Υπηρεσίας Αρχείων (NARS) υπάγοντάς την στη Γενική Διοίκηση Υπηρεσιών (GSA) (Warner, 1995). Το 1985 η Εθνική Υπηρεσία Αρχείων αφαιρέθηκε από τη γενική Διοίκηση Υπηρεσιών με αποτέλεσμα να οριστεί ξανά ως ανεξάρτητη διοικητική υπηρεσία γνωστή ως Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA) (Wilson, 1996). Από το 1985 ο αρχιεφύλακας διορίζεται από τον πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών με τη συναίνεση της Γερουσίας.

2.3 Το Γραφείο των Προεδρικών Βιβλιοθηκών

Με την ίδρυση της Προεδρικής Βιβλιοθήκης του Roosevelt και την καθιέρωση του Συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών, το 1964 ιδρύθηκε το Γραφείο Προεδρικών Βιβλιοθηκών (OPL) από τον αρχιεφύλακα Wayne C. Grover για να αντιμετωπιστεί ο αυξανόμενος αριθμός Προεδρικών Βιβλιοθηκών (Fawcett, 2006). Όταν ένας πρόεδρος αποχωρήσει από το αξίωμά του, η Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA) θεσπίζει ένα προεδρικό έργο μέχρι να δημιουργηθεί μία νέα Προεδρική Βιβλιοθήκη και να παραχωρηθεί στην κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών. Το Γραφείο Προεδρικών Βιβλιοθηκών καθιερώνει και συντονίζει πολιτικές για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων απόκτησης, διατήρησης και χρήσης ιστορικού υλικού κατάλληλου για την κατάθεση και ανάπτυξη νέων Βιβλιοθηκών. Παρέχει εποπτεία των δημοσιονομικών ελέγχων και καθορίζει τις στρατηγικές για την υλοποίηση των στόχων των Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Το Γραφείο ανέλαβε επίσης τη διανομή των κονδυλίων σε κάθε βιβλιοθήκη μαζί με το σχέδιο στελέχωσης της βιβλιοθήκης (Fawcett, 2006)

2.4 Προεδρικές Βιβλιοθήκες εκτός NARA

Το σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών αποτελείται από δεκατρείς Προεδρικές Βιβλιοθήκες που λειτουργούν υπό την επίβλεψη της Εθνικής Αρχής Αρχείων (NARA) των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Βιβλιοθήκες και μουσεία έχουν δημιουργηθεί για προηγούμενους προέδρους, όπως οι Βιβλιοθήκες των James K. Polk, William Mckinley, Rutherford Hayes, Calvin Coolidge, Abraham Lincoln και Woodrow Wilson αλλά δεν αποτελούν μέρος του συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών της NARA και λειτουργούν από ιδιωτικά ιδρύματα, τοπικές κυβερνήσεις ή από μη κυβερνητικούς οργανισμούς.

Τις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα παρατηρήθηκε αυξημένο ενδιαφέρον από τοπικές κυβερνήσεις και από μη κυβερνητικούς παράγοντες για τη διατήρηση τόπων ιστορικής σημασίας και κρατικών αρχείων. Το 1914 μία δημόσια και ιδιωτική συνεργασία μεταξύ της πολιτείας του Ohio και του ιδρύματος Rutherford B. Hayes – Lucy Webb Hayes δημιούργησε την πρώτη Προεδρική Βιβλιοθήκη στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Βιβλιοθήκη μνήμης του Rutherford B. Hayes συνδύασε δύο παράλληλες κινήσεις όσον αφορά στην αρχειοθέτηση ιστορικών σημαντικών εγγράφων και τη δημιουργία χώρων μνήμης αφιερωμένων στον πρώην πρόεδρο. Η Βιβλιοθήκη Hayes δεν διαχειρίζεται από την Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA) και δεν αποτελεί μέρος του ομοσπονδιακού συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Ωστόσο, η σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα χρησίμευσε ως πρότυπο για το τρέχον ομοσπονδιακό σύστημα (Hufbauer, 2005).

Η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζουν αυτές οι Βιβλιοθήκες είναι η χρηματοδότηση. Συνήθως η χρηματοδότησή τους εξαρτάται από ιδιωτικά κεφάλαια και σε ορισμένες περιπτώσεις από τοπικές κυβερνήσεις. Για παράδειγμα η προεδρική Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Hayes χρηματοδοτείται κυρίως από το ίδρυμα Rutherford B. Hayes και λαμβάνει επίσης κεφάλαια από την πολιτεία του Ohio (Kenney, 2016). Από το 2002 η κρατική χρηματοδότηση μειώθηκε στο μισό με αποτέλεσμα να αναζητηθούν εκ νέου κεφάλαια για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Βιβλιοθήκης. Ορισμένες Προεδρικές Βιβλιοθήκες λειτουργούν αποκλειστικά με ιδιωτικά κεφάλαια. Για την Προεδρική Βιβλιοθήκη και το Μουσείο William McKinley δεν υπάρχει κανένα στοιχείο κρατικής χρηματοδότησης. Η μεγαλύτερη πρόκληση της Βιβλιοθήκης είναι να συγκεντρώσει κεφάλαια μέσω δωρεών για την κάλυψη των λειτουργικών της αναγκών. Η χρηματοδότηση, δεν είναι το κύριο μέλημα που αντιμετωπίζουν οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες που λειτουργούν εκτός της NARA. Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες που λειτουργούν υπό την επίβλεψη της NARA απολαμβάνουν περισσότερης προβολής για το λόγο ότι αντιπροσωπεύουν σύγχρονες προεδρίες που το κοινό θυμάται και επιδιώκει να επισκεφτεί (Kenney, 2016).

2.5 Νομοθεσία των Προεδρικών Βιβλιοθηκών

Ο προεδρικός νόμος για τις Βιβλιοθήκες όπως αρχικά ψηφίστηκε το 1955, επιδίωκε να δημιουργήσει ένα σύστημα διακυβέρνησης για τη διατήρηση και τη διαχείριση των προεδρικών εγγράφων και άλλων ιστορικών υλικών του προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο νόμος τροποποιήθηκε το 1986 εν μέσω αυξανόμενων ανησυχιών για το μέγεθος και το κόστος των Βιβλιοθηκών. Σύμφωνα με τους όρους της αναθεωρημένης νομοθεσίας το ίδρυμα της Προεδρικής Βιβλιοθήκης είναι πλέον υποχρεωμένο να καταβάλει κεφάλαια ύψους 20% του συνολικού κόστους των εγκαταστάσεων. Εκτός από την προμήθεια, ο νόμος απαιτεί πρόσθετα κεφάλαια για τις εγκαταστάσεις εάν η προεδρική Βιβλιοθήκη ξεπερνά τα εβδομήντα χιλιάδες τετραγωνικά πόδια. Οι προεδρικοί νόμοι του 1955 και 1986 δεν ήταν η μόνη νομοθεσία που επηρεάζουν τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες. Το Κογκρέσο καθόρισε το ζήτημα της ιδιοκτησίας των Προεδρικών Αρχείων με τη θέσπιση του Προεδρικού νόμου για τα αρχεία του 1978. Σύμφωνα με το νόμο τα αρχεία του προέδρου αποτελούν ιδιοκτησία την Ηνωμένων Πολιτειών, καταργώντας έτσι την παράδοση ότι τα αρχεία είναι ιδιωτικά (Gallina, 2010).

2.5.1 Ο νόμος των Προεδρικών Βιβλιοθηκών του 1955

Η επιτυχία της Προεδρικής Βιβλιοθήκης Roosevelt ώθησε τους επόμενους προέδρους να ακολουθήσουν το παράδειγμά του. Το 1952 το ίδρυμα Harry S. Truman, το οποίο ιδρύθηκε από το Truman και τους υποστηρικτές του, ξεκίνησε μία εκστρατεία συγκέντρωσης χρημάτων για την κατασκευή του κτηρίου που θα φιλοξενούσε τα αρχεία της προεδρίας του. Πριν την ολοκλήρωση της Βιβλιοθήκης Truman, στις 12 Αυγούστου 1955 ο πρόεδρος Eisenhower υπέγραψε το νόμο περί Προεδρικών Βιβλιοθηκών (PLA). Ο νόμος περιέγραφε τους όρους υπό τους οποίους η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα αποδεχόταν τα προεδρικά αρχεία για κάθε πρώην πρόεδρο εν ζωή και κάθε μελλοντικό πρώην πρόεδρο, δημιουργώντας το σημερινό Προεδρικό Σύστημα Βιβλιοθηκών (Wilson, 1991). Καθιέρωσε μία σχέση ανάμεσα σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα μέσω της οποίας ο πρόεδρος αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συγκέντρωση των απαραίτητων κεφαλαίων για την κατασκευή της Βιβλιοθήκης και παραδίδοντας τα προεδρικά του έγγραφα στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση (Gallina, 2010).

Σύμφωνα με το νόμο, ο διαχειριστής της Γενικής Υπηρεσίας (GSA) θα μπορούσε να αποδεχτεί γη, κτήρια και εξοπλισμούς που προσφέρονταν ως δωρεά στην κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών με σκοπό τη δημιουργία ενός αρχειακού αποθετηρίου. Εξουσιοδοτούσε τον διαχειριστή της GSA να συνεργάζεται με ιδρύματα τρίτοβάθμιας

εκπαίδευσης, ινστιτούτα, ιδρύματα ή άλλους οργανισμούς για τη διατήρηση και τη χρήση των υλικών που αποθηκεύονταν στο προεδρικό αρχείο. Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες βασίζονται σε μια επιτυχημένη συνεργασία δημόσιας και ιδιωτικής υποστήριξης. Ο νόμος απαιτούσε τη χρηματοδότηση της κατασκευής του κτηρίου της Προεδρικής Βιβλιοθήκης από ιδιωτικά κεφάλαια και εξουσιοδοτούσε τις Βιβλιοθήκες να χρεώνουν ένα τέλος εισόδου και να δέχονται ιδιωτική χρηματοδότηση. Μια άλλη και σημαντική πτυχή της νομοθεσίας του 1955 ήταν η απουσία περιορισμών για το που μπορεί να επιλέξει ένα πρώην πρόεδρος να ιδρύσει τη Βιβλιοθήκη του (Fawcett, 2006).

2.5.2 Ο προεδρικός νόμος καταγραφής και διατήρησης υλικών (PRMPA) του 1974

Ο Προεδρικός νόμος καταγραφής και διατήρησης υλικών του 1974 ψηφίστηκε ως απάντηση στις έρευνες του σκανδάλου Watergate κατά τη διάρκεια της διοίκησης του προέδρου Richard M. Nixon. Ο νόμος ίσχυε μόνο για τα έγγραφα του προέδρου Nixon και ανέφερε ότι όλα τα υλικά που σχετίζονταν με το σκάνδαλο Watergate επρόκειτο να υποστούν επεξεργασία, ενώ τα έγγραφα που δεν σχετίζονταν με το Watergate θα επιστέφονταν στον πρώην πρόεδρο. Ο νόμος επίσης απαιτούσε τον έλεγχο των αρχείων όλων των κυβερνητικών αξιωματούχων (Relyea, 1994).

2.5.3 Ο προεδρικός νόμος για τα αρχεία του 1978

Η παραίτηση του Richard Nixon από το αξίωμα του προέδρου μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου Watergate και η συμφωνία του με τον διευθυντή της GSA, Arthur Sampson σχετικά με την καταστροφή των αρχείων του, είχαν τεράστιο αντίκτυπο στα προεδρικά αρχεία και τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες (Smith & Stern, 2006). Ο Προεδρικός νόμος για τα αρχεία του 1978 καθορίζει ότι τα προεδρικά αρχεία είναι δημόσια αρχεία και ανήκουν στις Ηνωμένες Πολιτείες. Επίσης ο νόμος, αναγνωρίζει ότι δεν σχετίζονται όλα τα αρχεία που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια μιας διοίκησης με τα επίσημα καθήκοντα ενός προέδρου. Ουσιαστικά ο νόμος κάνει διάκριση μεταξύ των προεδρικών και προσωπικών αρχείων. Τα αρχεία που σχετίζονται με τα καθήκοντα του προέδρου θεωρούνται προεδρικά αρχεία σε αντίθεση με ημερολόγιο ή άλλες προσωπικές σημειώσεις που δεν σχετίζονται αλλά και δεν επηρεάζουν την εκτέλεση των καθηκόντων του προέδρου θεωρούνται προσωπικά αρχεία (Smith & Stern, 2006).

Ο Προεδρικός νόμος για τα αρχεία του 1978, χορηγεί στον πρόεδρο το δικαίωμα να καθορίσει το ύψος των προεδρικών του αρχείων χωρίς την παρέμβαση του Αρχαιοφύλακα ο οποίος δεν έχει το δικαίωμα να κάνει αυτή τη διάκριση (Wilson, 1996). Ένα μεγάλο πρόβλημα τόσο για έναν πρώην πρόεδρο όσο και για την Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA) είναι το γεγονός ότι τα προεδρικά και προσωπικά αρχεία ενός προέδρου αναμιγνύονται κατά τη διάρκεια της προεδρίας και ο διαχωρισμός τους στο τέλος της προεδρίας αποτελεί ένα πολύ δύσκολο έργο. Ο νόμος επίσης παρέχει αρκετές προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένας πρώην πρόεδρος μπορεί να περιορίσει την πρόσβαση στα προεδρικά του αρχεία. Συγκεκριμένα, ένα πρώην πρόεδρος μπορεί να περιορίσει τη διαθεσιμότητα του προεδρικού του υλικού που εμπίπτουν σε έξι κατηγορίες για έως και δώδεκα χρόνια από την τελευταία ημέρα της προεδρίας του. Σύμφωνα με το νόμο αυτές οι κατηγορίες πληροφοριών περιλαμβάνουν αρχεία που σχετίζονται με την εθνική άμυνα ή την ασφάλεια, την εξωτερική πολιτική, το διορισμό ομοσπονδιακών αξιωματούχων, εμπορικές πληροφορίες, ιατρικές πληροφορίες και εμπιστευτικές επικοινωνίες μεταξύ του προέδρου και των συμβούλων του. Με την αποχώρηση του προέδρου από τη διοίκηση του Λευκού Οίκου, ο νόμος απαγορεύει για τα επόμενα πέντε έτη την πρόσβαση του κοινού στα προεδρικά αρχεία επιτρέποντας στην Εθνική Αρχή Αρχείων (NARA) την επεξεργασία και αποθήκευση των αρχείων (Montgomery, 2003).

2.5.4. Ο νόμος των Προεδρικών Βιβλιοθηκών του 1986

Ο νόμος για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες του 1986 αποτέλεσε μία τροποποίηση του αρχικού νόμου περί Προεδρικών Βιβλιοθηκών του 1955 με σκοπό να μειώσει το μέγεθος και το λειτουργικό κόστος των Βιβλιοθηκών. Οι πρώτες Προεδρικές Βιβλιοθήκες δεν ακολουθούσαν κάποια πρότυπα για την κατασκευή τους. Με την τροποποίηση του νόμου, το Κογκρέσο απαίτησε από τα Εθνικά Αρχεία να δημοσιεύσουν πρότυπα σχεδίου για την κατασκευή των μελλοντικών Βιβλιοθηκών που έπρεπε να πληρούνται (Fawcett, 2006). Ο νόμος επίσης καθόρισε και τη δημιουργία ενός κληροδοτήματος για τη συντήρηση των εγκαταστάσεων και των εξοπλισμών κάθε προεδρικού αποθετηρίου. Καθόρισε το επίπεδο της προμήθειας στο είκοσι της εκατό του συνολικού κόστους της εγκατάστασης. Εκτός από αυτή τη προμήθεια, ο νόμος απαιτεί πρόσθετα κεφάλαια εάν η συνολική επιφάνεια του κτηρίου υπερβαίνει τα εβδομήντα χιλιάδες τετραγωνικά πόδια φτάνοντας και το εκατό τις εκατό (Gallina, 2010). Ο στόχος του νόμου ήταν να μειώσει το δημοσιονομικό κόστος που σχετίζεται με τη λειτουργία των Προεδρικών Βιβλιοθηκών και ανακόψει την τάση που

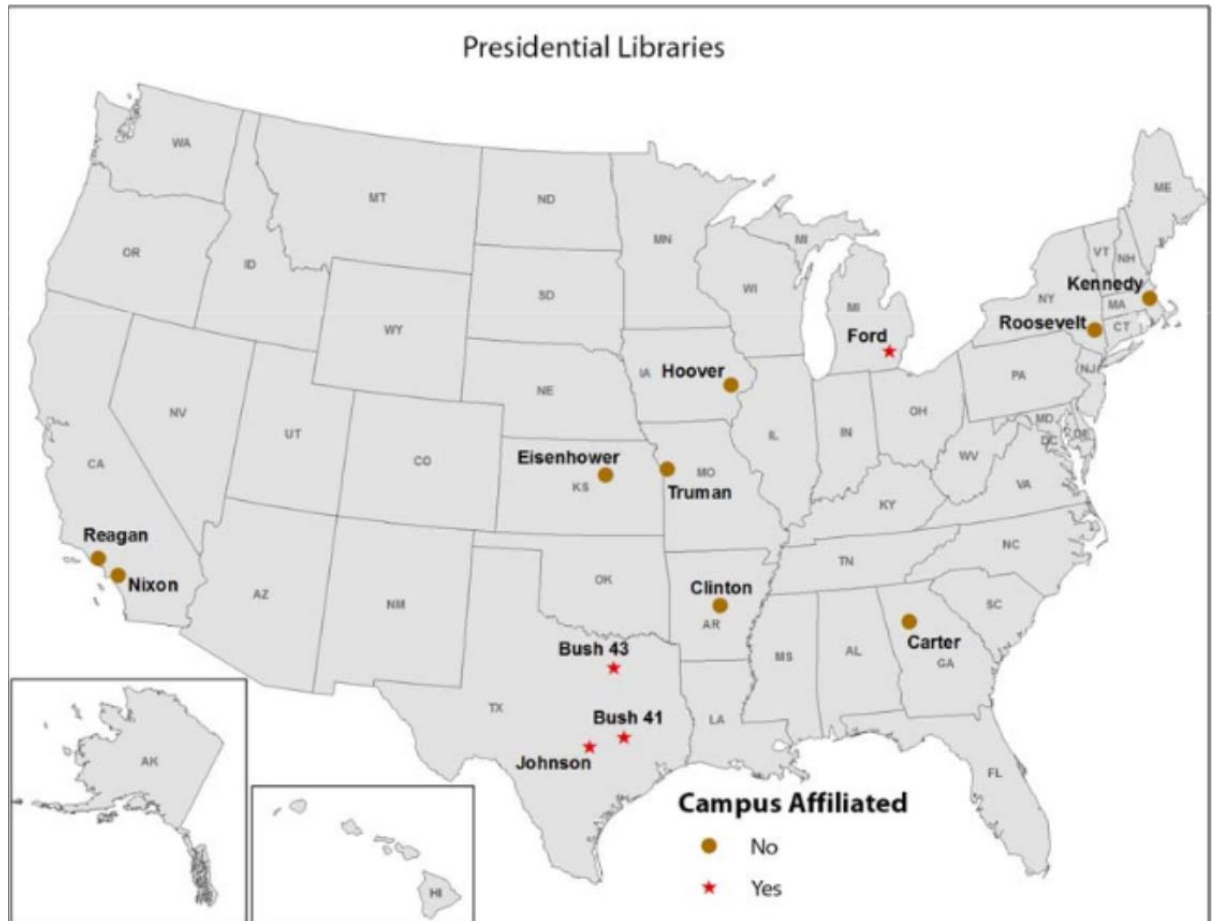
επικρατούσε για κάθε νέα Βιβλιοθήκη να είναι μεγαλύτερη και μεγαλοπρεπέστατη από τις προηγούμενες Βιβλιοθήκες.

Από το 1986, το Κογκρέσο έχει εγκρίνει δύο σημαντικές τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο. Η πρώτη τροποποίηση πραγματοποιήθηκε το 2003 με την αύξηση της απαιτούμενης προμήθειας από το είκοσι στο σαράντα της εκατό για τους προέδρους που θα ορκίζονταν μετά την 1η Ιουλίου 2002. Η τροπολογία παραχώρησε στον Αρχιεφύλακα των Ηνωμένων Πολιτειών την εξουσία να μειώσει την προμήθεια εάν οι εγκαταστάσεις έχουν βιώσιμα χαρακτηριστικά που αποσκοπούν στη μείωση του μακροπροθέσμου κόστους λειτουργίας. Με τη δεύτερη τροποποίηση που πραγματοποιήθηκε το 2008, το όριο ης προμήθειας αυξήθηκε στο εξήντα της εκατό, ζητώντας περαιτέρω από τον Αρχιεφύλακα να παρουσιάσει εναλλακτικές λύσεις μείωσης του κρατικού προϋπολογισμού για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες (Ginsberg et al., 2015).

Κεφάλαιο 3.

Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

Οι πρώτες Προεδρικές Βιβλιοθήκες ιδρύθηκαν στις πόλεις όπου γεννήθηκαν οι πρόεδροι και πέρασαν την παιδική τους ηλικία. Στη συνέχεια, αρκετοί πρόεδροι επέλεξαν να κατασκευάσουν τη βιβλιοθήκη τους σε πόλεις όπου ξεκίνησαν την πολιτική τους καριέρα ή σε πόλεις που συνδέονται με την ενήλικη ζωή τους. Το σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών αποτελείται από δέκα τέσσερις Βιβλιοθήκες οι οποίες είναι γεωγραφικά διασπαρμένες στις Ηνωμένες Πολιτείες. Στις ενότητες που ακολουθούν οι Βιβλιοθήκες θα χωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες με βάση τη γεωγραφική του θέση. Η πρώτη ενότητα αποτελεί τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες που βρίσκονται στις Νοτιοδυτικές πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών και περιλαμβάνουν τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες του Harry S. Truman στο Independence στο Missouri, του Dwight D. Eisenhower στο Abilene του Kansas, του Lyndon B. Johnson στο Austin του Texas, του George H. W. Bush στο Texas, του George W. Bush στο Dallas και του William J. Clinton στο Little Rock του Arkansas. Η δεύτερη ενότητα αποτελεί τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες που βρίσκονται στις βορειοδυτικές πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών και περιλαμβάνει τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες του Hebert Hoover στο West Branch της Iowa, του Gerald Ford στο Ann Arbor του Michigan με το προεδρικό του Μουσείο να βρίσκεται στο Grand Rapids και το Προεδρικό Κέντρο Obama να βρίσκεται στο Chicago. Η Τρίτη ενότητα αποτελείται από τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες που βρίσκονται στις ανατολικές ακτές των Ηνωμένων Πολιτειών και περιλαμβάνει τις Βιβλιοθήκες Franklin D. Roosevelt στο Hyde Park στη New York, του Jimmy Carter στην Atlanta της Georgia και τη βιβλιοθήκη John F. Kennedy στη Boston. Στη τέταρτη και τελευταία ενότητα αποτελείται από τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες στις δυτικές ακτές των Ηνωμένων Πολιτειών και περιλαμβάνει τις βιβλιοθήκες Ronald Reagan στο Simi-Valey στην California και τη βιβλιοθήκη Richard Nixon στη Yorba Linda στην California.

Εικόνα 1. Χάρτης με τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες στις Πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών

Πηγή: The Presidential Libraries Act and the Establishment of Presidential Libraries

3.1 Προεδρικές βιβλιοθήκες στις νοτιοδυτικές πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

3.1.1 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Harry S. Truman

Η Βιβλιοθήκη Harry S. Truman ήταν η πρώτη Προεδρική Βιβλιοθήκη που ιδρύθηκε υπό τις διατάξεις του νόμου για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες του 1955. Ο προβληματισμός του Truman για το μέλλον των προεδρικών του εγγράφων, τον οδήγησε να υπογράψει δύο σημαντικά νομοθετικά κείμενα, τα οποία απαιτούσαν από τα Εθνικά Αρχεία των Ηνωμένων Πολιτειών να φροντίζουν για όλα τα προεδρικά έγγραφα από τη διοίκησή του και τις μελλοντικές διοικήσεις. Αυτές οι πράξεις ήταν ο νόμος περί ομοσπονδιακών αρχείων του 1950 (Nappo, 2018).

Το 1953 ο Truman ίδρυσε το ένα ίδρυμα με σκοπό τη συγκέντρωση χρημάτων για την ανέγερση του κτηρίου που θα φιλοξενούσε τη Βιβλιοθήκη. Η απόφαση αυτή λήφθηκε για να ακολουθήσει το σχέδιο του πρώην προέδρου Franklin D. Roosevelt. Την άνοιξη του 1954, ο δήμαρχος της πόλης Independence του Missouri Robert Weatherford δώρισε στον Truman δεκατρία στρέμματα στο πάρκο Pickwick για την ανέγερση του κτηρίου της Βιβλιοθήκης του. Ένα χρόνο αργότερα, ο πρόεδρος Eisenhower υπέγραψε τη νομοθεσία που ψηφίστηκε από το Κογκρέσο, επιτρέποντας στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση να δεχτεί τη βιβλιοθήκη Truman και τις μελλοντικές βιβλιοθήκες των προέδρων. Αυτός ο νόμος είναι γνωστός ως νόμος για τις προεδρικές βιβλιοθήκες (Geselbracht, 2006).

Η κατασκευή του κτηρίου της βιβλιοθήκης ξεκίνησε στις 8 Μαΐου 1955 και κόστισε 1.750.000 δολάρια. Τα εγκαίνια της Βιβλιοθήκης πραγματοποιήθηκαν στις 6 Ιουλίου 1957. Η συνολική επιφάνεια του κτηρίου ήταν 70.000 τετραγωνικά πόδια. Το εσωτερικό της Βιβλιοθήκης αποτελείται από μία αίθουσα έρευνας, χώρους ικανούς να αποθηκεύσουν πάνω από δεκαπέντε εκατομμύρια εγγράφων, εκθεσιακούς χώρους μουσείων και γραφεία προσωπικού. Με την ολοκλήρωση της βιβλιοθήκης, το ινστιτούτο Βιβλιοθήκης Truman ιδρύθηκε με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης της Βιβλιοθήκης και την ανάπτυξή της ως κέντρο μελέτης και έρευνας. Δύο σημαντικές προσθήκες το 1968 και το 1980 επέκτειναν την εγκατάσταση του κτηρίου σε 100.000 τετραγωνικά πόδια (Geselbracht, 1995).

Η Βιβλιοθήκη Truman περιέχει 15.000.000 σελίδες εγγράφων από τα οποία τα 6.500.000 συνδέονται άμεσα με την εποχή του Truman στο Λευκό Οίκο. Διαθέτει μία οπτικοακουστική συλλογή που αποτελείται από φωτογραφίες και βίντεο. Η συλλογή του έντυπου υλικού της Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει περισσότερα από 10.000 βιβλία. Η Βιβλιοθήκη διαθέτει επίσης

μία συλλογή προφορικής ιστορίας. Το 1961 το προσωπικό της βιβλιοθήκης άρχισε να συλλέγει τις προφορικές ιστορίες των βοηθών του προέδρου Truman και των μελών του υπουργικού συμβουλίου (Narro, 2018). Η Βιβλιοθήκη διαθέτει δύο μόνιμα εκθέματα μουσείου τα Harry S. Truman: His Life and Times και Harry S. Truman: The Presidential Years. Το έκθεμα Harry S. Truman απευθύνεται σε μαθητές που θέλουν να κατανοήσουν το πρόεδρον Truman. Οι μαθητές μπορούν να λάβουν μέρος σε δραστηριότητες όπως η χρήση ρούχων της δεκαετίας του 1940. Το έκθεμα χωρίζεται σε δώδεκα γκαλερί στα οποία επεκτείνεται η ζωή του Truman από την παιδική του ηλικία έως τη αποχώρησή του από την προεδρία. Το έκθεμα Harry S. Truman: The Presidential Years καταλαμβάνει χώρο δέκα χιλιάδων τετραγωνικών ποδιών και αποτελείται από δεκαεπτά γκαλερί. Κάθε γκαλερί εξετάζει συγκεκριμένα βασικά γεγονότα της διοίκησης Truman. Ένα χαρακτηριστικό αυτού του εκθέματος είναι ότι δύο από τις γκαλερί είναι «decision theater» όπου οι επισκέπτες μπορούν να παρακολουθήσουν βίντεο και να αλληλοεπιδράσουν με τις πληροφορίες χρησιμοποιώντας ένα πληκτρολόγιο (Narro, 2018).

Εικόνα 2. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Harry S. Truman

Πηγή: Truman Library Institute – Harry S. Truman Library and Museum,
<https://www.trumanlibraryinstitute.org/> [Πρόσβαση 02/03/2021].

3.1.2 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Dwight D. Eisenhower

Η ιστορία της Προεδρικής Βιβλιοθήκης Eisenhower ξεκίνησε τους τελευταίους μήνες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Φίλοι του προέδρου ήθελαν την κατασκευή ενός μουσείου ως αναγνώριση των επιτευγμάτων του στρατηγού Eisenhower στην πατρίδα του το Abilene. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε ένα μη κυβερνητικός οργανισμός από τον Charles M Hanger και τον Albert Reed. Η επιθυμία της ομάδας των φίλων του προέδρου ήταν να παρουσιάσουν τα αναμνηστικά του στρατηγού Eisenhower και των συναδέλφων του. Όταν η μητέρα του Eisenhower απεβίωσε το Σεπτέμβριο του 1946, η οικογενειακή κατοικία παραχωρήθηκε στο ίδρυμα Eisenhower από την οικογένεια του προέδρου. Το ίδρυμα άνοιξε το σπίτι για το κοινό τον Ιούνιο του 1947 και το νέο μουσείο άνοιξε το 1954 (Narro, 2018).

Το 1955 με την ψήφιση του νόμου για τις προεδρικές βιβλιοθήκες, ο Eisenhower αποφάσισε να δημιουργήσει τη δική του προεδρική βιβλιοθήκη για την αποθήκευση όλων το προσωπικών του εγγράφων. Δημιούργησε ένα νέο ίδρυμα το The Eisenhower Presidential Library Commission, το οποίο συντονίστηκε από τον κυβερνήτη του Kansas George Docking και τον πρώην γεωρυσιαστή του Kansas Harry Darby. Σκοπός του ιδρύματος ήταν η απόκτηση γης και η συλλογή χρημάτων για την κατασκευή του κτηρίου της βιβλιοθήκης δίπλα στο μουσείο και το οικογενειακό σπίτι στο Abilene του Kansas. Η πολιτεία του Kansas διέθεσε διακόσιες εβδομήντα πέντε χιλιάδες δολάρια και το ίδρυμα συγκέντρωσε συνολικά τρία εκατομμύρια δολάρια. Το νέο κτήριο της βιβλιοθήκης αφιερώθηκε στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση την 1 Μαΐου 1962. Λίγο μετά την αποχώρηση του Eisenhower από την προεδρία το 1961, ξεκίνησε η διαδικασία ταξινόμησης των εγγράφων που θα στέλνονταν στη βιβλιοθήκη. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε μετά το θάνατό του το 1969 (Schick et al., 1989).

Το συγκρότημα των κτηρίων σχηματίζει μία μικρή πανεπιστημιούπολη. Η συνολική επιφάνεια των κτηρίων αποτελείται από ανέρχεται σε εκατόν εννέα χιλιάδες διακόσια πενήντα τέσσερα πόδια μετά την τελευταία προσθήκη που πραγματοποιήθηκε στο μουσείο το 1971. Η συλλογή της προεδρικής βιβλιοθήκης του Eisenhower περιέχει πάνω από είκοσι έξι εκατομμύρια σελίδες εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων αρχείων από πριν και μετά την προεδρία του Eisenhower. Επίσης περιέχει πάνω από πεντακόσιες συλλογές στρατιωτικών και πολιτικών συνεργατών του Eisenhower. Η συλλογή του μουσείου περιέχει περισσότερα από εβδομήντα χιλιάδες αντικείμενα (Schick et al., 1989).

Εικόνα 3. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Dwight D. Eisenhower

Πηγή: City of Abilene, <https://abilenekansas.org/news/2017/07/17/eisenhowerpresidential-library> [Πρόσβαση 02/03/2021].

3.1.3 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Lyndon Baines Johnson

Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Lyndon Baines Johnson ήταν η πρώτη Βιβλιοθήκη που χτίστηκε σε πανεπιστημιούπολη. Στις αρχές του 1965, η διοίκηση του πανεπιστημίου του Τέξας, πρότεινε στον πρόεδρο Johnson την ίδρυση της προεδρικής του βιβλιοθήκης στην πανεπιστημιούπολη του Austin. Πρότειναν να παραχωρήσουν μία έκταση δεκατεσσάρων στρεμμάτων γης, και η κατασκευή του κτηρίου να πραγματοποιηθεί με έξοδα του πανεπιστημίου. Σε κανέναν πρόεδρο δεν είχε προσφερθεί ανάλογη πρόταση για τα προεδρικά του έγγραφα. Υπήρξε και η πρόβλεψη για την ίδρυση της σχολής Lyndon Baines Johnson Institute of Public Affairs, η οποία θα συνδεόταν με την Προεδρική βιβλιοθήκη Johnson. Στις 9 Αυγούστου 1965, ο Johnson αποδέχτηκε τη συμφωνία με το πανεπιστήμιο του Τέξας για την ίδρυση της Προεδρικής του Βιβλιοθήκης (Schick et al., 1989).

Η σχολή Johnson Institute of Public Affairs ήταν ένα κοινό όραμα μεταξύ του πανεπιστημίου του Τέξας και του προέδρου Johnson. Η ιδέα για την ίδρυση της σχολής προέκυψε από την επίσκεψη του προέδρου Johnson στις Προεδρικές Βιβλιοθήκες Truman και Eisenhower. Σκέφτηκε ότι αυτά τα ιδρύματα ήταν περισσότερο σαν μαυσωλεία ως αποτέλεσμα της έλλειψης επισκεπτών και της απουσίας ερευνητών. Ήθελε η Βιβλιοθήκη του να είχε την μεγαλύτερη χρήση από άλλες Βιβλιοθήκες και η σύνδεση της με μία σχολή ήταν ο καλύτερος τρόπος να επιτευχθεί αυτός ο στόχος (Hufbauer, 2005). Η προεδρική Βιβλιοθήκη αφιερώθηκε επίσημα στο κράτος των Ηνωμένων Πολιτειών στις 22 Μαΐου του 1971. Το κόστος κατασκευής έφτασε περίπου τα δέκα οκτώ εκατομμύρια δολάρια και η συνολική επιφάνεια το κτηρίου ήταν εκατόν τριάντα τέσσερις χιλιάδες εξακόσια ενενήντα πέντε τετραγωνικά πόδια. Τη δεκαετία του 1980 στη βιβλιοθήκη πραγματοποιήθηκε ένα σχέδιο ανακαίνισης και επέκτασης το οποίο χρηματοδοτήθηκε εξ ολοκλήρου από το πανεπιστήμιο του Τέξας, με τη συνολική επιφάνεια του κτηρίου να ανέρχεται πλέον τα εκατόν σαράντα χιλιάδες τετραγωνικά πόδια (Hufbauer, 2005).

Η συλλογή της Προεδρικής Βιβλιοθήκη Johnson περιέχει σαράντα πέντε εκατομμύρια σελίδες εγγράφων που σχετίζονται με τον Johnson και την προεδρία του, εξακόσιες χιλιάδες φωτογραφίες, οπτικοακουστικό υλικό, ηχογραφήσεις τηλεφωνικών συνομιλιών και περίπου δύο χιλιάδες προφορικές ιστορίες. Διαθέτει περίπου δέκα χιλιάδες βιβλία με θέμα την ιστορία, την πολιτική επιστήμη και την στρατιωτική ιστορία. Η βιβλιοθήκη διαθέτει μόνιμα εκθέματα μουσείου στα οποία οι επισκέπτες μπορούν να δουν φωτογραφίες και

αντικείμενα από την εποχή της προεδρίας του Johnson. Δύο χαρακτηριστικά εκθέματα είναι το οβάλ γραφείο και η προεδρική του λιμουζίνα. Οι επισκέπτες μπορούν να δουν το οβάλ γραφείο που χρησιμοποιούσε ο Johnson τη δεκαετία του 1960, συμπεριλαμβανομένων των τριών τηλεοράσεων που χρησιμοποιούσε, και την προεδρική λιμουζίνα που χρησιμοποιούσε για τις μετακινήσεις του. Πολλά από τα εκθέματα της Προεδρικής Βιβλιοθήκης Johnson διατίθενται για απομακρυσμένες επισκέψεις μέσω του διαδικτύου (Narro, 2018).

Εικόνα 4. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Lyndon Baines Johnson

Πηγή: Library of Congress, <https://www.loc.gov/resource/highsm.27864/?r=0.081,0.058,1.099,0.667,0> [Πρόσβαση 05/03/2021].

3.1.4 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη George H. W. Bush

Η ιδέα για την τοποθεσία της Προεδρικής Βιβλιοθήκη George Bush ξεκίνησε από μία επίσημη συνάντηση που είχε με τον Michael Halbouty για την ενεργειακή πολιτική λίγο μετά τη νίκη του στις εκλογές το Νοέμβριο του 1988. Στις αρχές της προεδρικής του θητείας, η διοίκηση του Πανεπιστημίου του Τέξας A&M ενημέρωσαν το Πρόεδρο Bush για το ενδιαφέρον τους να φιλοξενήσουν την Προεδρική του Βιβλιοθήκη, προσφέροντας ένα πάρκο ενενήντα στρεμμάτων δυτικά της πανεπιστημιούπολης. Δύο χρόνια αργότερα ο Bush δέχτηκε την πρόταση του Πανεπιστημίου Τέξας. Μετά την αποχώρησή του από την προεδρία, ιδρύθηκε ένας μη κυβερνητικός οργανισμός συγκεντρώνοντας κεφάλαια ύψους σαράντα τριών εκατομμυρίων δολαρίων για την κατασκευή της Βιβλιοθήκης (Finch, 2016). Η Προεδρική Βιβλιοθήκη George Bush αφιερώθηκε επίσημα στο κράτος των Ηνωμένων Πολιτειών στις 6 Νοεμβρίου 1997. Το πάρκο των ενενήντα στρεμμάτων περιλαμβάνει το κτήριο της Βιβλιοθήκης και του Μουσείου που αποτελείται από περίπου εβδομήντα χιλιάδες τετραγωνικά πόδια, τη σχολή Bush School of Government and Public Service και το Annenberg Presidential Conference Center (Nappo, 2018).

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει περισσότερα από σαράντα εκατομμύρια σελίδες προεδρικών εγγράφων, αρχεία των αντιπροέδρων, δύο εκατομμύρια φωτογραφίες, δέκα χιλιάδες εγγραφές βίντεο και οκτακόσιες ώρες ηχογραφήσεων. Η συλλογή περιλαμβάνει επίσης μια τεράστια συλλογή προσωπικών εγγράφων από τη μακρά καριέρα του Bush στη δημόσια υπηρεσία, όπως επιστολές που έγραφε κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (Martin & Pugsley, 1999). Μερικά από τα έγγραφα είναι διαθέσιμα μέσω του διαδικτύου. Στις διαδικτυακές συλλογές περιλαμβάνονται έγγραφα σχετικά με την εθνική ασφάλεια, τη Κίνα και τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο.

Στο Μουσείο οι επισκέπτες μπορούν να περιηγηθούν σε εννέα εκθέματα που περιέχουν συνολικά τριάντα μία γκαλερί. Τα μόνιμα εκθέματα μεταφέρουν στους επισκέπτες πληροφορίες για τη ζωή του και την οικογένειά του. Τα εκθέματα επικεντρώνονται στην υπηρεσία του Bush κατά τη διάρκεια του Β΄ παγκοσμίου Πολέμου, στην καριέρα του από πρεσβευτής των Ηνωμένων Εθνών μέχρι και τη θητεία του ως πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών. Το Μουσείο προσφέρει επίσης μία συναρπαστική εμπειρία με διαδραστικά εκθέματα. Για παράδειγμα, στο έκθεμα Before you Go οι επισκέπτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ένα υπολογιστή για να θέσουν μία ερώτηση στον πρόεδρο και έχουν την ευκαιρία να λάβουν μία επιστολή ως απάντηση. Το 2007 το Μουσείο ανακαινίστηκε, διαθέτοντας πλέον ένα αντίγραφο του οβάλ γραφείου που χρησιμοποιούσε ο πρόεδρος

Bush. Σε αντίθεση με άλλες Προεδρικές Βιβλιοθήκες οι επισκέπτες μπορούν να εισέλθουν και να καθίσουν στο γραφείο τραβώντας μία αναμνηστική φωτογραφία. Η Βιβλιοθήκη επίσης αναπτύσσει εκπαιδευτικά προγράμματα που είναι διαθέσιμα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές των Ηνωμένων Πολιτειών (Finch, 2016).

Εικόνα 5. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη George H. W. Bush

Πηγή: National Archives , <https://www.archives.gov/presidential-libraries/visit/bush.html>

[Πρόσβαση 05/03/2021].

3.1.5 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη William J. Clinton

Ο πρόεδρος Clinton άρχισε να σχεδιάζει τη Βιβλιοθήκη και το Μουσείο του από τις αρχές της δεύτερης θητείας του το 1996 και συμμετείχε ενεργά σε σχεδόν κάθε πτυχή της δημιουργία της. Η Προεδρική βιβλιοθήκη βρίσκεται σε ένα χώρο δέκα επτά στρεμμάτων στο Little Rock δίπλα στον ποταμό Arkansas. Αποτελεί την δωδέκατη Προεδρική Βιβλιοθήκη που λειτουργεί η Εθνική Αρχή Αρχείων των Ηνωμένων Πολιτειών και την τρίτη Βιβλιοθήκη που συμμορφώνεται από τον προεδρικό νόμο του 1978 (Garner, 2016). Για την κατασκευή της, το ίδρυμα Clinton συγκέντρωσε εκατόν εξήντα πέντε εκατομμύρια δολάρια με την επίσημη τελετή αφιέρωσής της να πραγματοποιείται στις 18 Νοεμβρίου του 2004. Η συνολική επιφάνεια των εκατόν εξήντα επτά χιλιάδων τετραγωνικών ποδιών του πενταώροφου κτηρίου του Προεδρικού Κέντρου Clinton περιλαμβάνει τη Βιβλιοθήκη, το Μουσείο, τη σχολή Clinton School of Public Service και τα γραφεία του ιδρύματος Clinton (Pierce, 2008). Ένα από πιο εντυπωσιακά επιτεύγματα της παρουσία της Βιβλιοθήκης στο Little Rock είναι η οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Οι επενδύσεις στο κέντρο της πόλης ανήλθαν στα 2,46 δισεκατομμύρια δολάρια από την ανακοίνωση της τοποθεσία της Βιβλιοθήκης (Garner, 2016).

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης αποτελείται από δύο εκατομμύρια φωτογραφίες, ογδόντα εκατομμύρια σελίδες εγγράφων, είκοσι ένα εκατομμύρια ηλεκτρονικά αρχεία και εκατό χιλιάδες αντικείμενα από την προεδρία Clinton. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους ερευνητές αποτελεί η ψηφιακή Βιβλιοθήκη. Το υλικό της ψηφιακής Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει ψηφιοποιημένα έγγραφα, αρχεία ομιλίας και το καθημερινό πρόγραμμα του προέδρου και της πρώτης κυρίας, βίντεο εκδηλώσεων του λευκού Οίκου καθώς και ηχογραφήσεις από συνεντεύξεις του προέδρου (Garner, 2016). Τα εκθέματα του Μουσείου αντικατοπτρίζουν τα γεγονότα και την καθημερινότητα στο Λευκό Οίκο, τη ζωή του προέδρου και της οικογένειά του καθώς και τα επιτεύγματα από το έργο της διοίκησης του Clinton. Παρουσιάζουν την ιστορία της ζωής του Clinton πριν από την προεδρία του, κατά τη διάρκεια της θητεία του καθώς και μετά την αποχώρησή του από το Λευκό Οίκο. Τα προσωρινά εκθέματα διερευνούν μια ποικιλία θεμάτων που σχετίζονται με τη ζωή του Clinton καθώς και τρέχοντα θέματα και ειδικά ενδιαφέροντα (Narpo, 2018). Οι επισκέπτες αρχίζουν την ξενάγησή τους στο Μουσείο από τον πρώτο όροφο όπου βρίσκεται η λιμουζίνα που χρησιμοποιούσε ο πρόεδρος. Στο δεύτερο όροφο οι επισκέπτες θα βρουν ένα εντυπωσιακό χρονοδιάγραμμα εκατόν δέκα ποδιών που αντιπροσωπεύει κάθε ένα από

τα χρόνια του Clinton ως προέδρου, καθώς και δεκατέσσερις εσοχές με διάφορα θέματα εθνικής σημασίας κατά τη διάρκεια της διοίκησής του. Υπάρχουν επίσης διαδραστικές οθόνες όπου οι επισκέπτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ως εργαλεία εκμάθησης για να κατανοήσουν πως και γιατί ο πρόεδρος Clinton έλαβε τις αποφάσεις του σε θέματα όπως η μεταρρύθμιση της κοινωνικής πρόνοιας, το Κοσσυφοπέδιο και η οικονομία (Garner, 2016). Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Clinton προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα σε μαθητές με σκοπό να κατανοήσουν την ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών στον 20^ο αιώνα, το θεσμό της Προεδρίας και του αμερικανικού πολιτικού συστήματος.

Εικόνα 7. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη William J. Clinton

Πηγή: The Clinton Foundation , <https://www.clintonfoundation.org/clinton-presidential-center> [Πρόσβαση 06/03/2021].

3.1.6 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη George W. Bush

Η προεδρική Βιβλιοθήκη και το Μουσείο George W. Bush αποτελεί την δέκατη τρίτη Προεδρική Βιβλιοθήκη που διαχειρίζεται από την Εθνική Αρχή Αρχείων. Ο πρόεδρος Bush επέλεξε το Πανεπιστήμιο του Southern Methodist στο Dallas μια μεγάλη μητροπολιτική περιοχή στην καρδιά του έθνους για να στεγάσει τη Βιβλιοθήκη του, τα γραφεία του ιδρύματος Bush και το Ινστιτούτο Πολιτικής George W. Bush που έχει ως στόχο να εστιάζει σε προγράμματα και έρευνα όσον αφορά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, την παγκόσμια υγεία, την οικονομική ανάπτυξη και την ανθρώπινη ελευθερία. Το προεδρικό κέντρο Bush καταλαμβάνει είκοσι πέντε στρέμματα γης με ένα κτήριο διακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες πεντακόσια εξήντα πέντε τετραγωνικών ποδιών. Για την κατασκευή, του το ίδρυμα Bush συγκέντρωσε περίπου πεντακόσια εκατομμύρια δολάρια, χρήματα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν και για τη χρηματοδότηση του ιδρύματος. Στις 25 Απριλίου 2013 η Προεδρική Βιβλιοθήκη Bush αφιερώθηκε επίσημα στο κράτος των Ηνωμένων Πολιτειών (Nappo, 2018).

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης Bush αποτελείται από ένα τεράστιο σύνολο αρχείων και αντικειμένων. Η Βιβλιοθήκη διαθέτει ογδόντα terabyte ηλεκτρονικών αρχείων και περίπου εβδομήντα εκατομμύρια σελίδες έντυπου αρχείου. Το σύνολο των αρχείων περιλαμβάνει όχι μόνο τα προεδρικά αρχεία αλλά και τα κυβερνητικά του αρχεία τα οποία η Βιβλιοθήκη διατηρεί σε συνεργασία με την κρατική Βιβλιοθήκη του Texas (Lowe, 2016). Το οπτικοακουστικό αρχείο περιλαμβάνει τέσσερα εκατομμύρια φωτογραφίες και περίπου εξήντα χιλιάδες εγγραφών ήχου και βίντεο. Η Βιβλιοθήκη διατηρεί περίπου σαράντα τρεις χιλιάδες αντικείμενα, κυρίως δώρα που προσφέρθηκαν στον πρόεδρο και την πρώτη κυρία. Επίσης, η Βιβλιοθήκη προσφέρει πλήθος εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε μαθητές και εκπαιδευτικούς. τα εκπαιδευτικά προγράμματα επικεντρώνονται στη διδασκαλία της ιστορίας αλλά και στη σημασία των πρωτογενών πηγών στην εκπαίδευση και την έρευνα (Nappo, 2018).

Τα εκθέματα στο Μουσείο απεικονίζουν την πολιτική που άσκησε ο πρόεδρος Bush κατά τη διάρκεια της θητείας του. Κάθε γκαλερί περιέχει ένα διαδραστικό στοιχείο ενθαρρύνοντας τους επισκέπτες να εξερευνήσουν και να συλλέξουν περισσότερες πληροφορίες. Ένα από τα πιο δημοφιλές έκθεμα είναι η έκθεση A Nation Under Attack, η οποία είναι αφιερωμένη στα θύματα της τρομοκρατικής επίθεσης της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, στο οποίο οι

επισκέπτες μπορούν να δουν ένα κομμάτι χάλυβα είκοσι δύο ποδιών από το Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου. Επίσης δημοφιλές είναι το αντίγραφο του Oval Office όπως ακριβώς το χρησιμοποιούσε ο πρόεδρος Bush και το έκθεμα Theatre Points Theatre. Σε αυτό το θέατρο οι επισκέπτες μπορούν να επιλέξουν κάποια σενάρια όπως η εισβολή στο Ιράκ, η οικονομική κρίση και τον τυφώνα Κατρίνα. Στη συνέχεια μπορούν να ενεργήσουν ως πρόεδρος και να λάβουν αποφάσεις βάσει αντικρουόμενων συμβουλών από ένα ευρύ φάσμα πηγών (Lowe, 2016).

Το Ινστιτούτο George Bush λειτουργεί ως κέντρο πολιτικής αφιερωμένο στη συνέχιση του έργου του Bush και της συζύγου του σε βασικούς τομείς όπως η ανθρώπινη ελευθερία και η εκπαίδευση. Το Ινστιτούτο διεξάγει έρευνες στις Ηνωμένες Πολιτείες και στο εξωτερικό και συνεργάζεται με τη Βιβλιοθήκη.

Εικόνα 6. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη George W. Bush

Πηγή: National Archives , <https://www.archives.gov/presidential-libraries/visit/bushgw.html>

[Πρόσβαση 06/03/2021].

3.2 Προεδρικές βιβλιοθήκες στις βορειοδυτικές πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

3.2.1 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Hebert Hoover

Η ιστορία της προεδρικής Βιβλιοθήκης και του Μουσείου του Hebert Hoover ξεκίνησε από τη δωρεά 50.000 δολαρίων από τον Hoover το 1919 στο Πανεπιστήμιο του Stanford για τη δημιουργία του ιδρύματος Hoover το οποίο ήταν αφιερωμένο στο πόλεμο, την επανάσταση και την ειρήνη. Το ίδρυμα ιδρύθηκε ως διεθνές κέντρο τεκμηρίωσης και έρευνας για προβλήματα που αφορούν την κοινωνία την πολιτική και την οικονομία. Όταν έληξε η θητεία του ως Πρόεδρου το 1933, ο Hoover κατέθεσε τα προεδρικά του έγγραφα και άλλα αρχειακά υλικά στο ίδρυμα Hoover. Το 1935 η οικογένεια Hoover αγόρασε το μικρό εξοχικό σπίτι στο West Branch, στο οποίο γεννήθηκε ο πρώην πρόεδρος και το 1938 ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ο Hebert Hoover Birthplace Society, ανέλαβε την κυριότητα και τη λειτουργία του ως μουσείου (Ginsberg & Lunder, 2010).

Οι διαφωνίες με τον πρόεδρο του Πανεπιστημίου του Stanford σχετικά με τη διεύθυνση του ιδρύματος, καθώς και οι παροτρύνσεις φίλων του Hoover από το West Branch της Αϊόβα, να υποστηρίξουν τις προσπάθειές του να δημιουργήσουν ένα κατάλληλο μουσείο στη γενέτειρα του Hoover, οδήγησε στην απόφαση να δημιουργήσει την προσωπική του Προεδρική Βιβλιοθήκη στο West Branch χρησιμοποιώντας το νόμο περί Προεδρικών Βιβλιοθηκών του 1955. Ο πρώην πρόεδρος αποφάσισε να εγκρίνει την ιδέα της Προεδρικής του Βιβλιοθήκης να στεγαστεί δίπλα στο μουσείο της γενέτειράς του στην Iowa. Όσο κατασκευαζόταν το κτήριο της Βιβλιοθήκης, ο Hoover δώρισε στην κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών όλα τα έγγραφα από την καριέρα του στη δημόσια υπηρεσία, εξαιρουμένων των εγγράφων που είχε ήδη δωρίσει στο ίδρυμα Hoover για τον πόλεμο και την ειρήνη (Narpo, 2018).

Στις 10 Αυγούστου 1962 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της Προεδρικής Βιβλιοθήκης. Το αρχικό κτήριο αποτελούταν από τέσσερις χιλιάδες τετραγωνικά πόδια και κόστισε λιγότερα από οκτακόσιες χιλιάδες δολάρια. Γρήγορα κατέστη σαφές ότι απαιτείται επιπλέον χώρος για να φιλοξενούσε τις αυξανόμενες συλλογές και τα προγράμματα. Τέσσερις σημαντικές

προσθήκες το 1964, 1971, 1974 και το 1992 επέκτειναν την εγκατάσταση στην τρέχουσα χωρητικότητα σαράντα επτά χιλιάδες εκατόν εξήντα εννέα τετραγωνικών ποδιών.

Η Προεδρική Βιβλιοθήκη του Hebert Hoover περιέχει τα προσωπικά έγγραφα του ως του 31ου Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, και της συζύγου του Lou Henry Hoover. Η Βιβλιοθήκη διατηρεί αντίγραφα επιλεγμένων αρχείων από τα Εθνικά Αρχεία που τεκμηριώνουν τις δραστηριότητες των ομοσπονδιακών υπηρεσιών του Προέδρου Hoover. Η Βιβλιοθήκη διαθέτει είκοσι χιλιάδες βιβλία αναφοράς, τριάκοσες πέντε αρχειακές συλλογές καθώς και οπτικοακουστικό υλικό, συμπεριλαμβανομένων φωτογραφιών, κινηματογραφικών ταινιών και ηχογραφήσεων (Narro, 2018). Οι ειδικές συλλογές της βιβλιοθήκης περιέχουν έγγραφα, αλληλογραφίες και ομιλίες των ανθρώπων που υπηρέτησαν μαζί με τον Πρόεδρο Hoover. Επίσης διαθέτει μία συλλογή από προφορικές ιστορίες και εκθέματα που παρουσιάζουν τη ζωή του Hoover. Το Μουσείο περιέχει μόνιμα και προσωρινά εκθέματα. Τα εκθέματα μεταφέρουν στους επισκέπτες μία περιήγηση στη ζωή και τα επιτεύγματα του πρώην προέδρου, με ιδιαίτερη έμφαση σε συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα. Αφηγούνται τη ζωή του από την παιδική του ηλικία, τη ζωή του ως μηχανικού, υπουργού Εμπορίου, Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών και της ζωής του μετά την προεδρία (Walch, 1995).

Εικόνα 8. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Hebert Hoover

Πηγή: [National Archives, https://www.archives.gov/presidential-libraries/visit/hoover.html](https://www.archives.gov/presidential-libraries/visit/hoover.html)

3.2.2 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Gerald R. Ford

Ο Gerald Ford έγινε ο μοναδικός πρόεδρος που συνέδεσε τη Προεδρική του Βιβλιοθήκη με το πανεπιστήμιο στο οποίο αποφοίτησε. Η Βιβλιοθήκη Ford είναι η μοναδική Προεδρική Βιβλιοθήκη που είναι σε διαφορετική τοποθεσία από το Μουσείο. Η βιβλιοθήκη Gerald R. Ford βρίσκεται στο Ann Arbor, στο πανεπιστήμιο του Michigan, και το Μουσείο Gerald R. Ford βρίσκεται στο Grand Rapids, 130 μίλια δυτικά του Ann Arbor, στην πατρίδα του Gerald Ford (Schick et al., 1989). Το 1977 ο Ford άρχισε να αναζητά χρηματοδότηση για τα κτίρια, με αποτέλεσμα να συγκεντρώσει δώδεκα εκατομμύρια δολάρια. Στις 21 Ιουλίου 1978, συμφώνησε με το πανεπιστήμιο του Michigan και τα Εθνικά Αρχεία για την κατασκευή της Βιβλιοθήκης του στην πανεπιστημιούπολη. Η κατασκευή του της Βιβλιοθήκης ξεκίνησε στις 15 Ιανουαρίου 1979 και ολοκληρώθηκε δύο χρόνια αργότερα. Η συνολική επιφάνεια του κτηρίου είναι σαράντα χιλιάδες τετραγωνικά πόδια και άνοιξε για το κοινό τον Απρίλιο του 1981. Η κατασκευή του μουσείου στο Grand Rapids έγινε ταυτόχρονα με τη Βιβλιοθήκη και άνοιξε για το κοινό στις 18 Σεπτεμβρίου 1981 (Schick et al., 1989). Η επιλογή της τοποθεσίας έγινε από τοπικούς αξιωματούχους με σκοπό την τουριστική αναζωογόνηση της πόλης. Η συνολική επιφάνεια του κτηρίου είναι περίπου πενήντα πέντε χιλιάδες τετραγωνικά πόδια και κόστισε επτά εκατομμύρια δολάρια (Didier, 2016).

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης αποτελείται από περίπου 25 εκατομμυρίων σελίδων προεδρικών εγγράφων, τετρακόσιες πενήντα χιλιάδες φωτογραφίες, έξι χιλιάδων πεντακοσίων ωρών βίντεο. Το αρχείο περιέχει διάφορες συλλογές εγγράφων για θέματα που σχετίζονται με τη διοίκηση του Ford. Η συλλογή εγγράφων περιέχει πληροφορίες για τον πόλεμο του Βιετνάμ, τις σχέσεις των Ηνωμένων Πολιτειών με την Κίνα, την προεδρία του Nixon, για τα δικαιώματα των γυναικών και την προεδρική εκστρατεία του Ford το 1976. Επίσης μία σημαντική συλλογή είναι τα αρχεία του εθνικού συμβουλίου ασφαλείας τα οποία περιέχουν τις εκθέσεις του υπουργού εξωτερικών Henry Kissinger και των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας για εξωτερικές υποθέσεις. Τέλος, η Βιβλιοθήκη διαθέτει μία συλλογή προφορικών από συμβούλους του προέδρου Ford (Nappo, 2018).

Η συλλογή του Μουσείου Ford χωρίζεται σε εννέα γκαλερί με λεπτομέρειες για τη ζωή του προέδρου Ford και της συζύγου του. Οι επισκέπτες ξεκινούν την περιήγησή τους σε ένα θέατρο, από όπου παρακολουθούν μία ταινία μικρού μήκους με τίτλο «A Time to Heal». Στην ταινία παρουσιάζεται ο Ford ως Πρόεδρος που βοήθησε την Αμερική να προχωρήσει μετά το σκάνδαλο Watergate. Η ταινία είναι διαθέσιμη για προβολή και μέσω της ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης. Στην συνέχεια οι επισκέπτες μπορούν να περιηγηθούν σε εκθέματα που παρουσιάζουν την παιδική ηλικία του Ford, τα χρόνια που πέρασε στο πανεπιστήμιο του Michigan και τα χρόνια που υπηρέτησε στο ναυτικό τη διάρκεια του Παγκοσμίου Πολέμου. Στις τελευταίες γκαλερί προβάλλονται φωτογραφίες της πρώτης κυρίας Betty Ford, τα χρόνια συνταξιοδότησης του πρώην προέδρου καθώς και η κηδεία του. Το τελευταίο έκθεμα του Μουσείου είναι ένα αντίγραφο του οβάλ γραφείου που χρησιμοποιούσε ο πρόεδρος Ford (Nappo, 2018).

Εικόνα 9. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Gerald R. Ford

Πηγή: National Archives, <https://www.archives.gov/presidential-libraries/visit/ford.html>

[Πρόσβαση 08/03/2021].

3.2.3 Το Προεδρικό Κέντρο Barrack Obama

Το ίδρυμα Barack Obama ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 2014 με σκοπό τη συγκέντρωση το απαραίτητων κονδυλίων για την χρηματοδότηση της Προεδρικής Βιβλιοθήκης (Ginsberg & Lunder, 2010). Το συγκρότημα που οραματίζεται το ίδρυμα Obama δεν θα είναι μία Προεδρική Βιβλιοθήκη με την παραδοσιακή έννοια. Αντίθετα, θα είναι ένα Προεδρικό Κέντρο που θα φιλοξενεί συνεδριακές εγκαταστάσεις, εκθέματα μουσείου, ένα κέντρο κατάρτισης για τους πολίτες και ένα αθλητικό συγκρότημα. Το Μάιο του 2015, ο Obama ανακοίνωσε την απόφαση του να δημιουργήσει το Προεδρικό Κέντρο σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Σικάγο. Τον Ιούλιο του 2016 ανακοινώθηκε η τοποθεσία του Προεδρικού Κέντρου η οποία βρίσκεται στη νότια πλευρά του Σικάγο, στο Jackson Park, ακριβώς δίπλα στην γειτονιά Woodlawn (Clark, 2018).

Το ίδρυμα ξεχωρίζει το κέντρο από τις προηγούμενες Προεδρικές Βιβλιοθήκες που έχουν επικεντρωθεί σχετικά με την κατοχή της κληρονομιάς ενός συγκεκριμένου προέδρου. Χρησιμοποιεί τη λέξη πανεπιστημιούπολη για να δείξει την αίσθηση της δραστηριότητας και της μάθησης. Ο ιστότοπος του ιδρύματος περιγράφει ότι ο σχεδιασμός του Προεδρικού Κέντρου θα αποτελείται από πέντε στοιχεία. Το κτήριο του φόρουμ το οποίο θα αποτελείται από ένα δώροφο χώρο συνάντησης με αμφιθέατρο και εστιατόριο, το κτήριο του Μουσείου το οποίο θα αποτελεί το ορόσημο του campus, ένας πύργος διακοσίων είκοσι πέντε ποδιών που θα φιλοξενεί εκθέσεις για την ιστορία του Obama. Το κτήριο της Βιβλιοθήκης θα αποτελεί το τρίτο κτήριο της πανεπιστημιούπολης και θα λειτουργεί ως παράρτημα της δημόσιας Βιβλιοθήκης του Σικάγο. Το τέταρτο στοιχείο είναι το πάρκο το οποίο θα είναι ένας χώρος για όλες τις εποχές και για πολίτες όλων των κοινωνικών στρωμάτων. Το τελευταίο στοιχείο είναι το αθλητικό κέντρο το οποίο θα καλεί όλους τους πολίτες να συμμετέχουν σε σωματική δραστηριότητα όλο το χρόνο, τονίζοντας τη σημασία της ομαδικής εργασίας και άσκησης μέσω του αθλητισμού (The Obama Presidential Center - Obama Foundation, n.d.).

Το ίδρυμα Obama θα συνεργαστεί με την Εθνική Αρχή Αρχείων για να ψηφιοποιήσει τα τριάντα εκατομμύρια σελίδες με αρχεία από την κυβέρνηση Obama για να διατεθούν όλοι οι πόροι online. Η ψηφιοποίηση των προεδρικών εγγράφων θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα πρότυπα της NARA το αργότερο μέχρι τις 31 Αυγούστου 2021 (Clark, 2018). Όλα τα αρχεία της κυβέρνησης Obama μεταφέρθηκαν για αποθήκευση στο Hoffman Estates του Illinois σε εγκαταστάσεις ελεγχόμενες από τη NARA, με το κόστος μεταφοράς τους να ξεπερνάει τα τρία εκατομμύρια δολάρια, ποσό που δαπανήθηκε από το ίδρυμα Obama. Η απόφαση του Obama να μην ακολουθήσει το παραδοσιακό μοντέλο της Προεδρικής Βιβλιοθήκης, φαίνεται πως αυτό δεν αποτελεί καλό σημείο για τη συνέχιση της λειτουργία των δεκατριών Προεδρικών Βιβλιοθηκών που διαχειρίζεται σήμερα η NARA (Lansford et al., 2021). Αυτό το νέο μοντέλο δημιουργεί μία αβεβαιότητα σχετικά με το τι θα είναι μια Προεδρική Βιβλιοθήκη ή Προεδρικό Κέντρο του Donald J. Trump.

Εικόνα 10. Το Προεδρικό Κέντρο Barack Obama

Πηγή: The Obama Foundations, <https://www.obama.org/the-center/> [Πρόσβαση 10/04/2021].

3.3 Προεδρικές βιβλιοθήκες στις ανατολικές ακτές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

3.3.1 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Franklin D. Roosevelt

Η προεδρική Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Franklin D. Roosevelt είναι η πρώτη ομοσπονδιακή προεδρική Βιβλιοθήκη (Hufbauer, 2005). Ο Roosevelt πρότεινε την ιδέα της δημιουργίας της Προεδρικής του Βιβλιοθήκης για να στεγάσει τα έγγραφά του και τα αναμνηστικά του αντικείμενα. Θεώρησε τη Βιβλιοθήκη ως λύση να διατηρήσει και να παρέχει πρόσβαση στο κοινό στα αρχεία της προεδρίας του. Στις 22 Δεκεμβρίου 1938 μία ομάδα υποστηρικτών του πρώην προέδρου, ίδρυσαν έναν μη κυβερνητικό οργανισμό, τον Franklin D. Roosevelt Inc. στην Νέα Υόρκη με σκοπό να δέχεται τη δωρεά χρημάτων για την κατασκευή του κτηρίου της προεδρικής βιβλιοθήκης στο Hyde Park της Νέας Υόρκης. Τον Ιούλιο του 1939, το Κογκρέσο ψήφισε ένα νόμο ο οποίος επέτρεπε στον Αρχιεπιφύλακα των Ηνωμένων Πολιτειών να αποδεχτεί το κτήριο, τα αρχεία και τα αντικείμενα που θα αποτελούσαν την Προεδρική Βιβλιοθήκη του Franklin D. Roosevelt (Connor, 1940).

Το 1940, ενώ το κτήριο της προεδρικής βιβλιοθήκης δεν είχε ολοκληρωθεί, τέθηκαν ερωτήματα για το ποιες συλλογές του προέδρου θα διατηρηθούν στο κτήριο. Η συλλογή του Roosevelt χωρίστηκε σε τέσσερις κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία περιελάμβανε τα δημόσια και προσωπικά έγγραφα του Roosevelt. Περιείχε όλη την αλληλογραφία του στο κρατικό και νομοθετικό σώμα της Νέας Υόρκης, ως βοηθός γραμματέας του Ναυτικού, ως κυβερνήτης της Νέας Υόρκης και ως πρόεδρος. Η δεύτερη κατηγορία περιελάμβανε ιστορικά χειρόγραφα, χάρτες και πίνακες από αποτελούσαν τη μεγάλη συλλογή του Roosevelt για την ιστορία του αμερικανικού ναυτικού. Η Τρίτη κατηγορία περιείχε πληροφορίες σχετικά με την ιστορία της πολιτείας της Νέας Υόρκης. Η τέταρτη και τελευταία κατηγορία ήταν από την προσωπική βιβλιοθήκη του Roosevelt (Leland, 1955).

Στις 30 Ιουνίου 1941 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της προεδρικής Βιβλιοθήκης. Τα επόμενα χρόνια ο Roosevelt προσπάθησε να ασκήσει έλεγχο για το υλικό που θα είχε πρόσβαση το κοινό. Το 1943, ο πρώτος διευθυντής της βιβλιοθήκης, έλαβε μία επιστολή από τον Roosevelt που τον ενημέρωνε την επιθυμία του να επιλέξει τα έγγραφα τα οποία δεν θα δημοσιευθούν. Δύο χρόνια μετά το θάνατο του πρώην Προέδρου, το 1947 ο δικαστής Judge Frederick S. Quintero έκρινε ότι όλα τα δημόσια έγγραφα του Roosevelt έπρεπε να διατεθούν στην βιβλιοθήκη. Ο έλεγχος των πληροφοριών που θα αποθηκευτούν σε μία βιβλιοθήκη είναι ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα. Ορισμένες προεδρικές Βιβλιοθήκες συμπεριλαμβανόμενης της βιβλιοθήκης του Roosevelt προσπάθησαν να επιλέξουν τα αρχεία και τα εκθέματα που να εμφανίζουν την πιο θετική εικόνα για τον πρόεδρο (Hufbauer, 2005).

Το Μάρτιο του 1950 όλα τα έγγραφα του Roosevelt διατέθηκαν στο κοινό. Τις δεκαετίες που ακολούθησαν η βιβλιοθήκη συνέχισε να αυξάνει τη συλλογής της. Αρχεία δωρίστηκαν από συμβούλους του Προέδρου Roosevelt. Όταν η σύζυγος του πρώην Προέδρου Eleanor Roosevelt απεβίωσε, τα αρχεία της δωρίστηκαν και τοποθετήθηκαν σε ειδική έκθεση προς τιμήν της. Καθώς τα αρχεία στην προεδρική βιβλιοθήκη αυξήθηκαν αρκετά, υπήρξε η ανάγκη να δημιουργηθεί ένα σύστημα αναζήτησης των αρχείων. Με τη συνεργασία του Marist College δημιούργησαν ένα σύστημα αναζήτησης των αρχείων μέσω του διαδικτύου με δυνατότητα αναζήτησης σε μια ψηφιοποιημένη βάση δεδομένων όλων των αρχείων (Hufbauer, 2005).

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι περικοπές το προϋπολογισμού και η μείωση των επισκέψεων δημιούργησαν ανησυχία για το ίδρυμα. Ο διευθυντής Verne Newton αποφάσισε να ανακαινίσει το ίδρυμα. Η λύση του ήταν να δημιουργήσει μία μικρή Disneyland (Hufbauer, 2005). Υπό τη διαχείριση του Newton, η Βιβλιοθήκη χρησιμοποίησε διαδραστικές τεχνολογίες για να επιτρέψει στους επισκέπτες να βλέπουν και να ακούν τις ομιλίες του προέδρου Roosevelt. Στη Βιβλιοθήκη δημιουργήθηκαν βιντεοπαιχνίδια που επέτρεπαν στους επισκέπτες να λάβουν αποφάσεις για σημαντικά γεγονότα της διοίκησης του Roosevelt. Ένα παιχνίδι επέτρεπε στους επισκέπτες να αποφασίσουν εάν ο Roosevelt έπρεπε να στείλει πολεμικά πλοία στην Μεγάλη Βρετανία όταν ξέσπασε ο πόλεμος το 1939. Οι επισκέπτες της προεδρικής Βιβλιοθήκης του Roosevelt μπορούν να περιηγηθούν σε έντεκα συλλογές εκθεμάτων, τα οποία μπορούν να προβληθούν και μέσω του διαδικτύου (Hufbauer, 2005).

Εικόνα 11. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Franklin D. Roosevelt

Πηγή: FDR Presidential Library & Museum, <https://www.fdrlibrary.org/museum> [Πρόσβαση 20/02/2021].

3.3.2 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη John F. Kennedy

Η ιστορία της Προεδρικής Βιβλιοθήκης John F. Kennedy ξεκίνησε εννέα μήνες μετά την ανάληψη της προεδρίας του, όταν ο πρόεδρος Kennedy επικοινώνησε με τα Εθνικά Αρχεία σχετικά με την ίδρυση της Προεδρικής του Βιβλιοθήκης στο Πανεπιστήμιο του Harvard στο Cambridge της Μασαχουσέτης. Μετά τη δολοφονία του Kennedy, σε λιγότερο από ένα μήνα ιδρύθηκε ένας μη κυβερνητικός οργανισμός, ο John F. Kennedy Memorial Library υπό την προεδρία του Robert F. Kennedy με σκοπό τη συγκέντρωση χρημάτων για την κατασκευή του κτηρίου της Βιβλιοθήκης, και τη μεταφορά όλων των εγγράφων και των αντικειμένων του προέδρου Kennedy και των συνεργατών του. Στις αρχές του 1965 οι διαχειριστές της περιουσίας του προέδρου Kennedy, παρέδωσαν τα έγγραφά του και άλλο ιστορικό υλικό στο κράτος των Ηνωμένων Πολιτειών, τα οποία στεγάστηκαν προσωρινά σε κτήρια στο Waltham της Μασαχουσέτης (Schick et al., 1989).

Μετά από μία δεκαετία αποτυχιών, η κατασκευή της Βιβλιοθήκης άρχισε στην περιοχή του Columbia Point σε μία έκταση περίπου δέκα στρεμμάτων η οποία προβάλλει στον κόλπο Dorchester. Η Βιβλιοθήκη John F. Kennedy ολοκληρώθηκε και άνοιξε για το κοινό τον Οκτώβριο του 1979. Η συνολική επιφάνεια του κτηρίου ήταν εκατόν δέκα πέντε χιλιάδες

τετραγωνικά πόδια και επεκτάθηκε με την προσθήκη είκοσι μία χιλιάδων οκτακοσίων τετραγωνικών ποδιών το 1992. Το εσωτερικό της Βιβλιοθήκης διαθέτει χώρο για τη βιβλιοθήκη, το μουσείο, γραφεία προσωπικού και ανοιχτούς χώρους για δημόσια συζήτηση (Narro, 2018).

Η βιβλιοθήκη και το Μουσείο μοιράζονται τον ίδιο στόχο εκπαίδευσης στους επισκέπτες για τον Πρόεδρο Kennedy. Η βιβλιοθήκη φιλοξενεί ένα αρχείο που περιέχει περίπου είκοσι τέσσερα εκατομμύρια σελίδες εγγράφων, πεντακόσιες δέκα επτά χιλιάδες φωτογραφίες, δέκα πέντε χιλιάδες διακόσιες ηχογραφήσεις, δεκατέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες ταινίες βίντεο και δύο χιλιάδες πεντακόσιες συνεντεύξεις προφορικής ιστορίας ανθρώπων που σχετίζονται με τον Kennedy. Η φυσική πρόσβαση στα αρχεία περιορίζεται μόνο σε εκείνους που χρησιμοποιούν τους πόρους για ερευνητικούς σκοπούς, όπως φοιτητές, ερευνητές και ακαδημαϊκούς (Ulyatt, 2014). Από το 2011 πολλά από τα αρχεία ψηφιοποιούνται δίνοντας τη δυνατότητα πρόσβασης μέσω του διαδικτύου. Το υλικό που περιέχει η Βιβλιοθήκη αποτελεί ζωτικό ιστορικό πόρο που βοηθά τους ερευνητές να αποκτήσουν μία βαθύτερη κατανόηση της προεδρία του Kennedy. Το Μουσείο περιέχει κυρίως εκθέσεις για τους Kennedys και εκθέματα από έργα τέχνης. Διαθέτει είκοσι χιλιάδες αντικείμενα όπως προτομές, αγγεία, πορτρέτα του προέδρου Kennedy και φορέματα της Jacqueline Kennedy. Υπάρχουν επίσης διαδραστικά βίντεο στην ιστοσελίδα του Μουσείου τα οποία επισημαίνουν τα σημαντικά γεγονότα της διοίκησης του Kennedy όπως πληροφορίες σχετικά με την κρίση πυραύλων της Κούβας, τον αγώνα για τα πολιτικά δικαιώματα το 1963 και ένα χρονοδιάγραμμα της ζωής του Kennedy (Ulyatt, 2014).

Εικόνα 13. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη John F. Kennedy

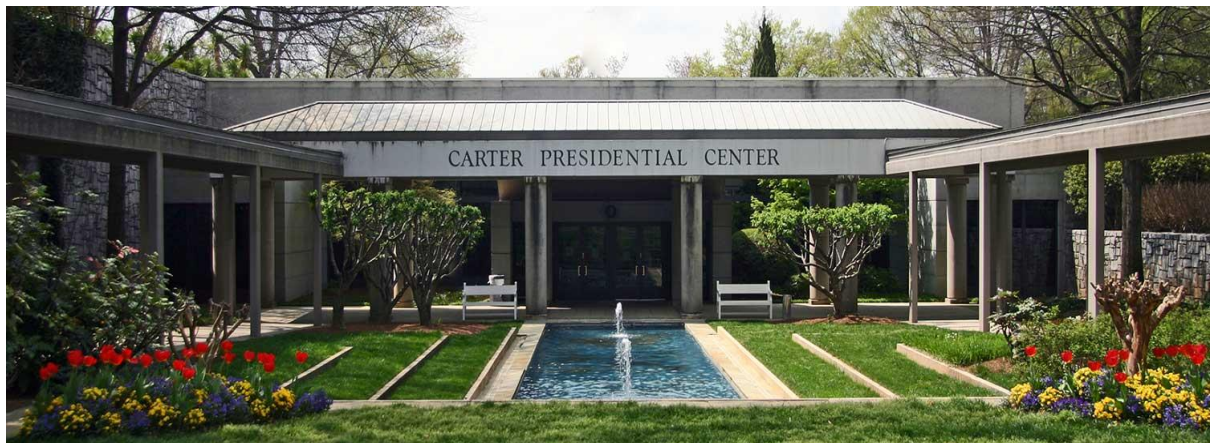
Πηγή: National Archives, <https://www.archives.gov/presidential-libraries/visit/kennedy.html>
[Πρόσβαση 10/04/2021].

3.3.3 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Jimmy Carter

Ο πρόεδρος Jimmy Carter άρχισε να σχεδιάζει την Προεδρική του Βιβλιοθήκη από τις αρχές της θητείας του το 1977, δηλώνοντας και την επιθυμία του να βρίσκεται στην Georgia (Narro, 2018). Όταν ο Carter αποχώρησε από το αξίωμα του προέδρου στις 20 Ιανουαρίου 1981, ήταν πολύ νεότερος από τους προκατόχους του και ήθελε να συνεχίσει τις δραστηριότητές του. Μαζί με το κτήριο της Προεδρικής Βιβλιοθήκης και του Μουσείου του, οραματίστηκε να δημιουργήσει ένα ιδιωτικό ίδρυμα στο οποίο θα μπορούσε να συνεχίσει να εργάζεται για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Έτσι αναπτύχθηκε η ιδέα για το Carter Center, ενός μη κυβερνητικού οργανισμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Emory (Schewe, 1989). Ο Carter ήταν ο τελευταίος πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών ο οποίος θα είχε στην ιδιοκτησία του τα προεδρικά έγγραφα. Με το νόμο περί των προεδρικών αρχείων του 1978 καθορίστηκε ότι πλέον τα προεδρικά αρχεία των προέδρων θα ανήκουν στην ιδιοκτησία της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών (Clark, 2016).

Η κατασκευή της Προεδρικής Βιβλιοθήκης ξεκίνησε στις 2 Οκτωβρίου 1984 και άνοιξε τον Οκτώβριο του 1986. Η επιλεγμένη τοποθεσία ήταν το Freedom Parkway στην Atlanta της Georgia, μία τοποθεσία που είχε αποκτήσει το Υπουργείο Μεταφορών της πολιτείας Georgia. Το συνολικό κόστος κατασκευής ανήλθε σε είκοσι έξι εκατομμύρια δολάρια, χρήματα που προήλθαν από δωρεές κυρίως εταιριών της Atlanta. Το συγκρότημα των κτηρίων περιλαμβάνει την Προεδρική Βιβλιοθήκη, το Μουσείο και το Carter Center (Schewe, 1989). Το κτήριο που στεγάζει τη Βιβλιοθήκη και το Μουσείο αποτελείται από εξήντα εννέα χιλιάδες επτακόσια πενήντα τετραγωνικά πόδια. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης αποτελείται από περίπου τριάντα εκατομμύρια σελίδες εγγράφων τα οποία χωρίζονται σε τρεις ενότητες: τα αρχεία του Προέδρου, τα κεντρικά αρχεία του Λευκού Οίκου και τα αρχεία του γραφείου προσωπικού. Διαθέτει τρεις χιλιάδες διακόσια βιβλία, εκ των οποίων τα δύο χιλιάδες εξακόσια προέρχονται από τη προσωπική συλλογή του Carter, και μία συλλογή από προφορικές ιστορίες από την οικογένεια και τα μέλη της διοίκησής του (Narro, 2018). Περιλαμβάνει επίσης εξακόσιες χιλιάδες έγχρωμες και ασπρόμαυρες φωτογραφίες και μεγάλο αριθμό βιντεοταινιών και μαγνητοταινιών που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια της προεδρίας του Carter. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης ψηφιοποιείται για να παρέχεται πρόσβαση στο υλικό της και μέσω του διαδικτύου (Clark, 2016).

Η συλλογή του μουσείου Carter αποτελείται από σαράντα χιλιάδες ιστορικά αντικείμενα και προεδρικά δώρα. Τα κυριότερα εκθέματα είναι το αντίγραφο του οβάλ γραφείου που χρησιμοποιούσε και ένα αντίγραφο του Αγίου Στεφάνου της Ουγγαρίας (Narro, 2018). Το 2009 πραγματοποιήθηκε επανασχεδιασμός του Μουσείου. Το ανακαινισμένο Μουσείο καθοδηγεί τους επισκέπτες στη ζωή του προέδρου Carter από τη παιδική του ηλικία μέχρι τη θητεία του στο Λευκό Οίκο. Οι επισκέπτες έχουν την αίσθηση της προεδρίας, παρακολουθώντας μία τυπική μέρα του προέδρου μέσα από έξι γιγάντιες οθόνες. Τα διαδραστικά εκθέματα επικεντρώνονται σε βασικά ζητήματα που αντιμετώπισε ο πρόεδρος κατά τη διάρκεια της θητείας του. Σε αντίθεση με άλλα προεδρικά Μουσεία, το ένα τρίτο του χώρου είναι αφιερωμένο στο έργο του Carter μετά το Λευκό Οίκο. Τα εκθέματα αυτά επικεντρώνονται στα προγράμματα του Carter Center στην προώθηση της δημοκρατίας και την καταπολέμηση των τροπικών ασθενειών. Ένα επίσης σημαντικό έκθεμα είναι το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης του προέδρου Carter το 2002 και τα βραβεία Mental of Freedom που δόθηκαν τόσο στον πρόεδρο όσο και στην κυρία Carter (Clark, 2016).

Εικόνα 12. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Jimmy Carter

Πηγή: The Jimmy Carter Presidential Library and Museum,
<https://www.jimmycarterlibrary.gov/museum> [Πρόσβαση 10/04/2021].

3.4 Προεδρικές βιβλιοθήκες στις δυτικές ακτές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

3.4.1 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Richard Nixon

Ο Ricard Nixon άρχισε να σχεδιάζει τη Βιβλιοθήκη του από τις αρχές της διοίκησής του ως πρόεδρος. Ήταν ο πρώτος πρόεδρος που καθιέρωσε ένα «επίσημο γραφείο» επικοινωνίας με τα Εθνικά Αρχεία για την οργάνωση των αρχείων της διοίκησής του και στη συνέχεια τη μεταφορά τους στη Βιβλιοθήκη (Schick et al., 1989). Όταν ξέσπασε το σκάνδαλο Watergate ο πρόεδρος Nixon αναγκάστηκε να παραιτηθεί από το αξίωμά του. Μετά την παραίτηση του Nixon, το αρχειακό του υλικό υπέστη νομικές μάχες και ειδική νομοθεσία. Ο Προεδρικός Νόμος (PRMPA) του 1974 απαγόρευσε στον πρώην Πρόεδρο να καταστρέψει τα αρχεία του, και απαιτούσε τη φύλαξή τους υπό την εποπτεία της Εθνικής Υπηρεσίας Αρχείων των Ηνωμένων Πολιτειών (Schick et al., 1989).

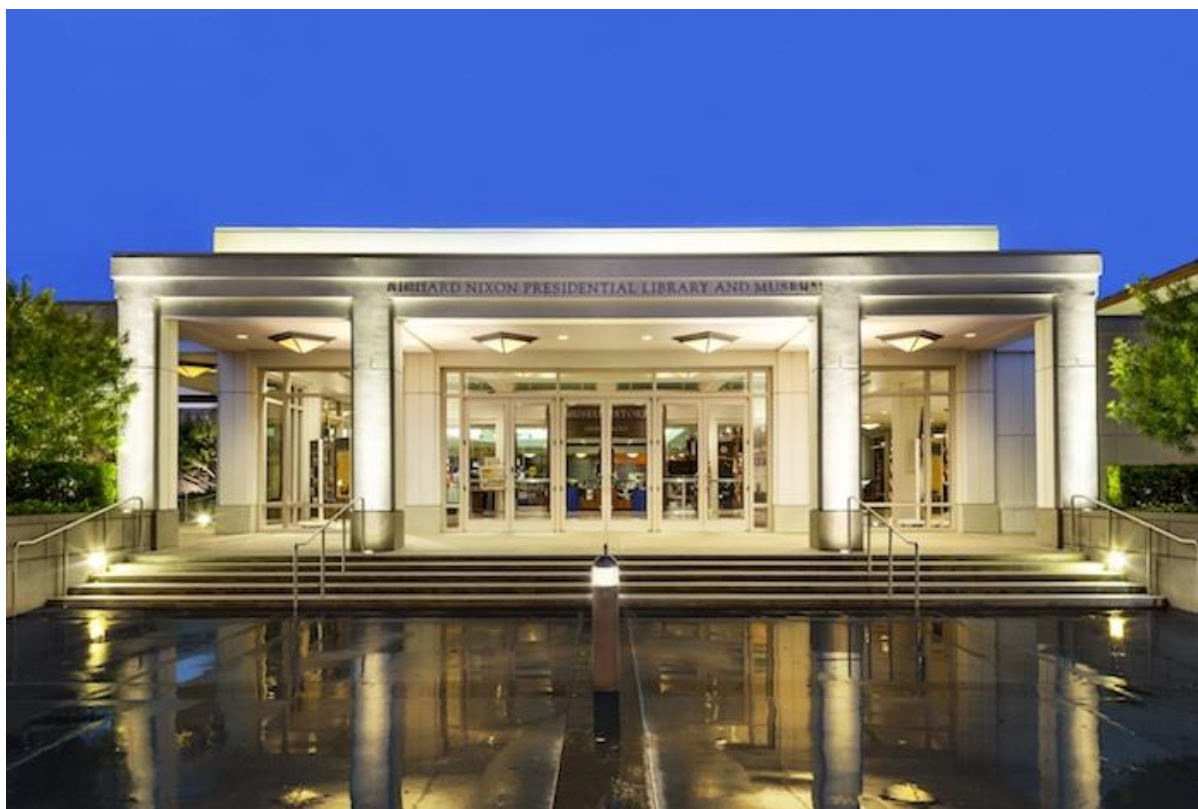
Για αρκετά χρόνια υπήρχε μία δικαστική διαμάχη από τον Nixon για να ανακτήσει τον έλεγχο των προεδρικών του αρχείων. Κατά τη διάρκεια όλων αυτών το χρόνων ο Nixon δεν σταμάτησε να σχεδιάζει την προεδρική του Βιβλιοθήκη. Το 1981 ο πρώην πρόεδρος ζήτησε από τον William E. Simon, ο οποίος είχε διατελέσει υπουργός οικονομικών στην προεδρία του Nixon, να υπηρετήσει ως πρόεδρος του ιδρύματος Richard Nixon με σκοπό τη συγκέντρωση χρημάτων για την κατασκευή του κτηρίου της Βιβλιοθήκης. Ο Simon συγκέντρωσε περίπου είκοσι έξι εκατομμύρια δολάρια. Η τοποθεσία που επιλέχθηκε για την κατασκευή του κτηρίου της βιβλιοθήκης ήταν το σπίτι το οποίο γεννήθηκε ο Nixon στην Yorba Linda στην California. Το ίδρυμα Richard Nixon αγόρασε το σπίτι και εννέα στρέμματα γύρω από αυτό για την κατασκευή της Βιβλιοθήκης (Schick et al., 1989).

Η βιβλιοθήκη αφιερώθηκε επίσημα στις 19 Ιουλίου 1990, με το συνολικό κόστος κατασκευής της να ανέρχεται στα είκοσι ένα εκατομμύρια δολάρια. Ωστόσο, η Βιβλιοθήκη Nixon δεν ήταν επίσημη προεδρική Βιβλιοθήκη και παρέμενε εκτός του συστήματος των Προεδρικών Βιβλιοθηκών που διαχειρίζονταν από τα Εθνικά Αρχεία των Ηνωμένων Πολιτειών. Η επίσημη αναγνώρισή της ως νόμιμη Προεδρική Βιβλιοθήκη πραγματοποιήθηκε το 2006 (Devoy, 2006). Η μεταφορά των προεδρικών αρχείων στη Βιβλιοθήκη πραγματοποιήθηκε το 2010. Στις 20 Ιουλίου 2015, η Προεδρική Βιβλιοθήκη Nixon ανακαινίστηκε με το κόστος να ανέρχεται στα δέκα πέντε εκατομμύρια δολάρια η

οποία περιλάμβανε τη δημιουργία νέων γκαλερί. Οι γκαλερί έκλεισαν για περισσότερο από ένα χρόνο, ανοίγοντας ξανά στις 14 Οκτωβρίου 2016 (Hufbauer, 2005).

Το νέο ανακαινισμένο μουσείο περιλαμβάνει τριακόσια αντικείμενα, οκτώ χιλιάδες τετραγωνικά πόδια τοιχογραφιών, εξακόσιες φωτογραφίες και βίντεο. Το μουσείο φιλοξενεί συλλογές εκθεμάτων που σχετίζονται με την ζωή του Νίxon, την πολιτική του καριέρα, την εκλογή του ως προέδρου, τον πόλεμο του Βιετνάμ, την εποχή του Ψυχρού Πολέμου με τη Σοβιετική Ένωση, την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών καθώς και την εσωτερική πολιτική που άσκησε ο Νίxon. Ένα από τα σημαντικότερα εκθέματα είναι το Watergate το οποίο εξετάζει την παραίτηση Νίxon στις 9 Αυγούστου 1974. Υπάρχουν επίσης δύο μόνιμα εκθέματα. Το σπίτι το οποίο γεννήθηκε ο πρόεδρος Νίxon το οποίο χτίστηκε το 1912 και ένα ελικόπτερο Sikorsky VH-3A το οποίο χρησιμοποιούσε όσο διετέλεσε πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Nixon διαθέτει και διαδικτυακά εκθέματα που μπορούν οι επισκέπτες να δουν με τη χρήση του διαδικτύου (Nappo, 2018).

Εικόνα 15. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Richard Nixon

Πηγή: Richard Nixon Foundation, <https://www.nixonfoundation.org/event/opening-new-nixon-library/> [Πρόσβαση 15/02/2021].

3.4.2 Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Ronald Reagan

Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Ronald Reagan είναι η μεγαλύτερη ομοσπονδιακή προεδρική βιβλιοθήκη. Ο σχεδιασμός της ξεκίνησε αμέσως μετά την ανάληψη της προεδρίας Reagan το 1981 με τη βοήθεια στενών φίλων και συνεργατών του (Daellenbach, 1994). Για την επιλογή της τοποθεσίας της Προεδρικής Βιβλιοθήκης, αξιολογήθηκαν περισσότερες από τριάντα τοποθεσίες. Μία από τις επιλογές, ήταν το Πανεπιστήμιο του Stanford όπου ο Reagan είχε στεγάσει κάποια από τα κυβερνητικά του έγγραφα στο ίδρυμα Hoover. Η τοποθεσία που επιλέχθηκε μετά από αλληπάλληλες συζητήσεις ήταν ο λόφος στη περιοχή Simi-Valley νότια της Καλιφόρνιας, ένας οικοπέδο συνολικής έκστασης εκατό στρεμμάτων. Το Φεβρουάριο του 1985 ιδρύθηκε το ίδρυμα Ronald Reagan, ένας ιδιωτικός μη κυβερνητικός οργανισμός με σκοπό τη συγκέντρωση χρημάτων για την κατασκευή του κτηρίου της Βιβλιοθήκης. Το ίδρυμα επένδυσε περίπου εξήντα πέντε εκατομμύρια δολάρια για ένα έργο που περιλάμβανε τα είκοσι εννέα στρέμματα του οικοπέδου, με τη Βιβλιοθήκη, το Μουσείο, τους χώρους στάθμευσης και έναν δρόμο (Blackwood, 2016).

Στις 4 Νοεμβρίου 1991, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της Προεδρικής Βιβλιοθήκης. Το αρχικό κτήριο της Βιβλιοθήκης αποτελούταν από εκατόν πενήντα χιλιάδες τετραγωνικά πόδια και περιλάμβανε χώρους για τα αρχεία, το μουσείο, διοικητικά γραφεία και γραφεία του Ιδρύματος Ronald Reagan με το κόστος κατασκευής του να ανέρχεται στα εξήντα εκατομμύρια δολάρια (Narro, 2018). Το 2000, η Εθνική Αρχή Αρχείων, ανέπτυξε ένα σχέδιο για την κατασκευή του Προεδρικού Κέντρου Εκμάθησης Annenberg επεκτείνοντας περίπου είκοσι πέντε χιλιάδες τετραγωνικά πόδια στο υπάρχον κτήριο, δημιουργώντας ένα χώρο για εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Daellenbach, 1994). Η συλλογή της Βιβλιοθήκης Reagan περιέχει περίπου εξήντα τρία εκατομμύρια έγγραφα από τη διοίκησή του στο Λευκό Οίκο και ως κυβερνήτης της Καλιφόρνια. Διαθέτει περισσότερες από ένα εκατομμύριο εξακόσιες φωτογραφίες, πολλές ταινίες βίντεο και ήχου. Επίσης περιέχει περισσότερα από εξήντα δύο χιλιάδες αντικείμενα τα οποία δωρίθηκαν στον πρόεδρο και την πρώτη κυρία κατά τη διάρκεια των οκτώ ετών στον Λευκό Οίκο (Blackwood, 2016).

Τα εκθέματα του Μουσείου δίνουν την ευκαιρία στους επισκέπτες μέσα από τα αντικείμενα, τα αναμνηστικά, τις φωτογραφίες και τις παρουσιάσεις βίντεο να δουν τα γεγονότα από τη θέση του προέδρου και να κατανοήσουν πως λειτουργούσε η κυβέρνησή

του. Από τα κυριότερα εκθέματα είναι ένα πλήρες αντίγραφο του οβάλ γραφείο που χρησιμοποιούσε ο πρόεδρος Reagan και ένα πλήρες τμήμα του Τείχους του Βερολίνου το οποίο εκτίθεται μόνιμα στη δυτική βεράντα της Βιβλιοθήκης ως διαρκές σύμβολο της ελευθερίας του ανθρώπινου πνεύματος (Daellenbach, 1994). Στην έκθεση που είναι αφιερωμένη στη σύζυγο του προέδρου, οι επισκέπτες μπορούν να δουν πίνακες ζωγραφικής και άλλες σχετικές πληροφορίες για τη ζωή της Nancy Reagan και το ρόλο της ως Πρώτη Κυρία (Narro, 2018). Ένα ιδιαίτερο έκθεμα είναι ένα πραγματικό Air Force One (Boeing VC-137C) που χρησιμοποιούσε ο Ronald Reagan δίνοντας την ευκαιρία στους επισκέπτες να περιηγηθούν μέσα σε αυτό. Από τα πιο δημοφιλή αντικείμενα στο Μουσείο, είναι το προσωπικό ημερολόγιο που κρατούσε ο πρόεδρος Reagan κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Λευκό Οίκο. Το 2008, η Βιβλιοθήκη εγκαινίασε το Air Force One Discovery Center, μία συναρπαστική εκπαιδευτική εμπειρία κατά τη διάρκεια της οποίας μαθητές λαμβάνουν προεδρικές αποφάσεις. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα της Βιβλιοθήκης εξυπηρετούν περισσότερους από είκοσι οκτώ χιλιάδες μαθητές κάθε χρόνο χωρίς κανένα κόστος για τα σχολεία (Blackwood, 2016).

Εικόνα 14. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Ronald Reagan

Πηγή: Ronald Reagan Library, <https://www.reaganfoundation.org/programs-events/events-calendar/> [Πρόσβαση 15/02/2021].

3.5 Προεδρικές Βιβλιοθήκες άλλων χωρών. Η Περίπτωση της Ρωσίας

3.5.1 Το Προεδρικό Κέντρο Boris Yeltsin

Το Προεδρικό Κέντρο Boris Yeltsin ιδρύθηκε το 2009 από τον πρόεδρο Vladimir Putin στο Yekaterinburg σύμφωνα με τον ομοσπονδιακό νόμο του 2008 για τα κέντρα ιστορικής κληρονομιάς των προέδρων της Ρωσικής Ομοσπονδίας, ως μη κυβερνητικός οργανισμός για την προώθηση της ρωσικής προεδρίας και των δημοκρατικών θεσμών. Ο Νόμος καθόρισε ότι η χρηματοδότηση για τις λειτουργικές ανάγκες του κέντρου και όλων των μελλοντικών Προεδρικών Κέντρων θα καλύπτεται από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό. Η αποστολή του Προεδρικού Κέντρου είναι να διατηρήσει και να παρουσιάσει στο κοινό την ιστορική κληρονομιά του πρώτου Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας οργανώνοντας τακτικά εκθέσεις και συνέδρια για τη ζωή και το έργο του Boris Yeltsin, καθώς και για τη ρωσική και παγκόσμια ιστορία στα τέλη του 20ού αιώνα. Το Προεδρικό Κέντρο είναι το μεγαλύτερο εθνικό κέντρο πληροφόρησης και πολιτισμού στη Ρωσία. Το κτηριακό συγκρότημα του Κέντρου περιλαμβάνει βιβλιοθήκη, μουσείο, χώρο εκθέσεων και συνεδρίων (Boltunova, 2017).

Το Προεδρικό Κέντρο Boris Yeltsin έχει δανειστεί πολλά από το παράδειγμα των Προεδρικών Βιβλιοθηκών των Ηνωμένων Πολιτειών. Το κέντρο Yeltsin βρίσκεται στην πόλη από όπου ξεκίνησε την πολιτική του καριέρα ο πρόεδρος Yeltsin, και η επίσημη ιστοσελίδα του κέντρου παραπέμπει τους επισκέπτες σε ιστότοπους των αντίστοιχων αμερικανικών ιδρυμάτων. Η ιδέα για την δημιουργία του Προεδρικού κέντρου δεν δανείστηκε μόνο τη ιδέα από τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες των Ηνωμένων Πολιτειών αλλά το μουσείο σχεδιάστηκε από την αμερικανική εταιρία Ralf Appelbaum Associates μία εταιρία που δραστηριοποιείται στο σχεδιασμό μουσείων για το οποίο έχει δημιουργηθεί ένα αντικείμενο κριτικής στη Ρωσία. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης περιέχει ψηφιακά αντίγραφα εγγράφων, βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, χάρτες, φωτογραφίες, ηχογραφήσεις και βίντεο. Η πρόσβαση στους ψηφιακούς πόρους επιτυγχάνεται μέσω απομακρυσμένων κέντρων πρόσβασης σε ογδόντα πέντε περιοχές της Ρωσικής ομοσπονδίας και από τριάντα ξένες χώρες (Boltunova, 2017). Η συλλογή της Βιβλιοθήκης όσον αφορά προεδρικά έγγραφα δεν είναι σε καμία περίπτωση συγκρίσιμη με αυτή των Προεδρικών Βιβλιοθηκών των ΗΠΑ.

Είναι σαφές ότι το Κέντρο Yeltsin ιδρύθηκε κυρίως ως μνημείο και όχι ως αρχαιακό αποθετήριο.

Εικόνα 16. Το Προεδρικό Κέντρο Boris Yeltsin

Πηγή: SEGД, <https://segd.org/boris-yeltsin-presidential-center-media-facade> [Πρόσβαση 15/06/2021].

Κεφάλαιο 4.

4.1 Οι νέες προκλήσεις των αρχείων στις Προεδρικές Βιβλιοθήκες

Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες δεν είναι βιβλιοθήκες με τη συνήθη έννοια. Είναι αρχεία και μουσεία, που συγκεντρώνουν σε ένα μέρος τα έγγραφα και τα τεχνουργήματα ενός Προέδρου και της διοίκησής του και τα παρουσιάζουν στο κοινό για μελέτη και συζήτηση. Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες λειτουργούν ως αποθετήρια εγγράφων για τα αρχεία και το ιστορικό υλικό των Προέδρων. Διατηρούν και παρέχουν πρόσβαση σε ιστορικό υλικό, υποστηρίζουν την έρευνα και δημιουργούνε διαδραστικά προγράμματα και εκθέματα που εκπαιδεύουν και εμπνέουν. Τα πρωταρχικό μέλημα των Βιβλιοθηκών είναι η επεξεργασία των αρχείων για να είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ωστόσο, η επεξεργασία των εγγράφων καθυστερεί για αρκετά χρόνια λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης και ασυνεπής νομοθεσίας με αποτέλεσμα την έλλειψη πρόσβασης στα αρχεία (Yakel, 2007).

Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες που ιδρύθηκαν τα τελευταία χρόνια είχαν μία τεράστια συλλογή από αρχεία σε σχέση με προγενέστερες Βιβλιοθήκες. Για παράδειγμα, η αρχική Βιβλιοθήκη Roosevelt διαθέτει δέκα επτά εκατομμύρια σελίδες αρχείων για τα δώδεκα χρόνια της προεδρίας του ενώ η Βιβλιοθήκη Clinton διαθέτει περισσότερα από εβδομήντα έξι εκατομμύρια έγγραφα που καλύπτουν οκτώ χρόνια της διοίκησής του στο Λευκό Οίκο (Yakel, 2007). Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο αριθμός των θέσεων των αρχειοθετών δεν έχει αυξηθεί σε σχέση με την αύξηση των υλικών με αποτέλεσμα να χρειαστούν μερικές δεκαετίες για να ολοκληρωθούν η επεξεργασία αυτών των συλλογών. Οι αρχειοθέτες εκτιμούν ότι θα μπορούσε να χρειαστούν περίπου εκατό χρόνια για την επεξεργασία των αρχείων των προέδρων Reagan και Bush (Craig, 2006). Η αρχειακή επεξεργασία έχει γίνει δυσκολότερη μετά την ψήφιση του νόμου για την ελευθερία της πληροφόρησης (FOIA). Ο νόμος της ελευθερίας της πληροφόρησης παρέχει το δικαίωμα πρόσβασης στα προεδρικά αρχεία ύστερα από σχετικό αίτημα. Η πρόσβαση περιορίζεται για αρχεία που προστατεύονται λόγω εμπιστευτικότητας. Η ενασχόληση με την αρχειοθέτηση και η παράλληλη απάντηση στα αιτήματα για πρόσβαση στα προεδρικά αρχεία έχει ως αποτέλεσμα να χρονοτριβεί αρκετά η διαδικασία της επεξεργασίας των αρχείων (Fawcett, 2006).

Η διάθεση των προεδρικών αρχείων στο κοινό ήταν πάντα κύριος στόχος της Εθνικής Αρχής Αρχείων (NARA) και των Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στην πρόσβαση των προεδρικών αρχείων προέρχεται από τον αυξανόμενο όγκο και την πολυπλοκότητα των προεδρικών αρχείων. Η ταχεία διάδοση των ηλεκτρονικών προεδρικών αρχείων αυξάνει σημαντικά την πολυπλοκότητα των απαιτήσεων από το προσωπικό της NARA. Τα ηλεκτρονικά αρχεία αυξάνουν το πρόβλημα της διατήρησης. Η ηλεκτρονική εποχή έχει εγείρει πολλά ερωτήματα σχετικά με το πώς πρέπει να έχουν πρόσβαση και το πώς θα διαχειρίζονται τα ηλεκτρονικά αρχεία (Kegan Smith & Stern, 2006).

Μία νέα πρόκληση για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες είναι η ψηφιοποίηση των συλλογών τους για να καταστήσουν τα αρχεία τους προσβάσιμα. Η γεωγραφική διασπορά των Βιβλιοθηκών αποτελεί ένα σημαντικό εμπόδιο στους ερευνητές. Η Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου ολοκλήρωσε μία πρωτοβουλία δεκαετιών για την ψηφιοποίηση των συλλογών των εγγράφων των πρώτων προέδρων που κατείχε στη συλλογή της και διατίθεται δωρεάν μέσω του διαδικτύου. Τα Εθνικά Αρχεία αναγνωρίζοντας τη σημασία της ελεύθερης διάθεσης των προεδρικών εγγράφων στο διαδίκτυο, δημιούργησαν το Presidential Library Explorer, μία βάση δεδομένων η οποία δίνει πρόσβαση στα αρχεία των Βιβλιοθηκών που εποπτεύονται από τη NARA. Το Φεβρουάριο του 2022 στη βάση δεδομένων υπάρχουν 1.788.013 σελίδες αρχείων που έχουν ψηφιοποιηθεί οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 2,844% του εκτιμώμενου συνολικού αριθμού σελίδων αρχείων σε όλες τις προεδρικές Βιβλιοθήκες (Presidential Library Explorer | National Archives, n.d.).

4.2 Εκθεσιακά Προγράμματα των Προεδρικών Μουσείων και η απήχησή τους στο κοινό

Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες είναι ένα μοναδικό αμερικανικό ίδρυμα που είναι σχετικά πρόσφατο. Το Προεδρικό Κέντρο Rutherford B. Hayes ιδρύθηκε το 1916 και αποτέλεσε το πρώτο Προεδρικό Μουσείο των Ηνωμένων Πολιτειών. Το Hayes Center χρησίμευσε ως πρότυπο για το για το Προεδρικό Κέντρο του Franklin Delano Roosevelt. Ο Roosevelt αναγνώρισε την ανάγκη να διατηρήσει την μνήμη του παρελθόντος με τη συλλογή όλων των εγγράφων του που σχετιζόνταν με τη διοίκησή του (Wilson, 1991). Οι επόμενοι πρόεδροι Truman και Eisenhower επέκτειναν την ιδέα του συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών με την ψήφιση του νόμου περί Προεδρικών Βιβλιοθηκών το 1955 θέτοντας την εποπτεία αυτών των ιδρυμάτων στα Εθνικά Αρχεία των Ηνωμένων Πολιτειών. Πλέον τα Εθνικά Αρχεία είχαν την εξουσία να δέχονται έγγραφα, αντικείμενα κτίρια και εδάφη έχοντας ως αρμοδιότητα την διατήρηση και τη συντήρηση των Προεδρικών Κέντρων

(Wilson, 1991). Τα Προεδρικά Κέντρα εκτός από ένα αποθετήριο εγγράφων, διαθέτουν και ένα συνεργαζόμενο Μουσείο με εκθέματα και εκθέσεις που αναδεικνύουν την ζωή και την πολιτική καριέρα του πρώην προέδρου. Τα Προεδρικά Μουσεία τείνουν να αφιερώνουν τεράστιο χώρο για τα πολιτικά ζητήματα κατά τη διάρκεια των προεδρικών διοικήσεων και να προωθούν ερμηνείες της ιστορίας που είναι ευνοϊκές για τον πρόεδρο δημιουργώντας μία δημόσια μνήμη του παρελθόντος με επιπτώσεις στο παρόν (Drury & Herbeck, 2015). Τα εκθέματα των μουσείων, οι γκαλερί και οι διαδραστικές εκθέσεις σχεδιάζονται και χρηματοδοτούνται από ιδιωτικά ιδρύματα και ιδιώτες. Είναι σημαντικό εδώ να αναφερθεί ότι τα Προεδρικά Μουσεία δεν παρέχουν ουδέτερη άποψη γενικά για την ιστορία και επίσης για την ιστορία μια δεδομένης προεδρικής διοίκησης.

Μετά την ίδρυση της Βιβλιοθήκης Roosevelt υπήρξαν αλλαγές στη νομοθεσία από το Κογκρέσο. Το 1978, και το 1986 αντίστοιχα, το Κογκρέσο τροποποίησε τον αρχικό νόμο περί ίδρυσης των Προεδρικών Βιβλιοθηκών, πρώτα με τη ψήφιση του νόμου περί των προεδρικών αρχείων καθορίζοντας ότι πλέον δεν ανήκουν στον πρώην πρόεδρο αλλά στον αμερικανικό λαό. Με μία δεύτερη τροποποίηση το 1986, έγινε προσπάθεια να μειωθεί το μέγεθος και το κόστος λειτουργίας των Προεδρικών Βιβλιοθηκών, θέτοντας περιορισμούς σχετικά με τα τετραγωνικά μετρά στα κτήρια των βιβλιοθηκών υποχρεώνοντας και τα προεδρικά ιδρύματα να παρέχουν κονδύλια τα οποία θα διαχειρίζονται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση για το λειτουργικό κόστος των βιβλιοθηκών. Ο περιορισμός αυτός δεν εμπόδισε όμως τα προεδρικά ιδρύματα να κατασκευάσουν μεγαλύτερα κέντρα δίπλα στα κτήρια των βιβλιοθηκών. Για παράδειγμα, σε νεότερες Προεδρικές Βιβλιοθήκες όπως του Clinton και Bush το κτηριακό συγκρότημα συμπεριλαμβάνοντας τα μουσεία είναι από τα μεγαλύτερα στο Σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Το ίδρυμα της Προεδρικής Βιβλιοθήκη Reagan κατασκεύασε ένα γυάλινο κτήριο ενενήντα χιλιάδων τετραγωνικών ποδιών, χωρίς κάποιο κόστος για τους φορολογούμενους πολίτες, για να στεγάσει το πραγματικό αεροσκάφος Air Force One που χρησιμοποιούσε κατά τη διάρκεια της προεδρίας του. Το τμήμα αυτό το κτηρίου έχει γίνει βασικό συστατικό του μουσείου Reagan. Η ανάπτυξη αυτών των κτηρίων οδήγησε τα προεδρικά ιδρύματα να προσελκύσουν μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών. Η εξάρτηση της Εθνικής Αρχής Αρχείων (NARA) από ιδιωτικά κεφάλαια για την υποστήριξη πολλών δημόσιων δραστηριοτήτων στις προεδρικές βιβλιοθήκες είναι προβληματική. Οι επικριτές των προεδρικών βιβλιοθηκών υποστηρίζουν ότι οι πρώην πρόεδροι και τα ιδρύματά τους έχουν υπερβολική επιρροή στα εκθέματα των μουσείων τους (Hufbauer, 2005). Δεν αποτελεί έκπληξη αν λάβουμε υπόψη την ευκαιρία

που προσφέρουν οι προεδρικές βιβλιοθήκες για να επηρεάσουν τη συλλογική μνήμη (Stuckey, 2006).

Όλες οι προεδρικές βιβλιοθήκες έχουν μία μεγάλη μόνιμη έκθεση στο Μουσείο τους που ερμηνεύει τη ζωή του προέδρου και τα γεγονότα της προεδρίας του. Τα μόνιμα εκθέματα παρέχουν μία κεντρική εμπειρία για τους περισσότερους επισκέπτες και αναπτύσσονται συνήθως όταν το Μουσείο δημιουργείται. Αυτά τα εκθέματα ενδέχεται να τροποποιηθούν κατά καιρούς ή να αντικατασταθούν μία φορά κάθε δύο ή τρεις δεκαετίες. Μερικές φορές τα μόνιμα εκθέματα αντικαθίστανται όταν πραγματοποιείται μία προσθήκη στο κτήριο της Βιβλιοθήκης ή μία ανακαίνιση. Συνήθως οι τροποποιήσεις των κτηρίων και οι ανακαινίσεις πραγματοποιούνται από ιδιωτικά κεφάλαια. Ο βαθμός στον οποίο οι πάροχοι εξωτερικής χρηματοδότησης επηρεάζουν το περιεχόμενο και το σχεδιασμό των εκθεμάτων δεν έχει εξεταστεί επισήμως αν και ο πρόεδρος και η οικογένεια του συνήθως έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο. Σύμφωνα με τον Hufbauer (2005), η επιρροή των προέδρων στα μουσεία τους υπονομεύει την αξιοπιστία των Βιβλιοθηκών για το λόγο ότι η ιστορία που παρουσιάζεται στα μουσεία δεν είναι ισορροπημένη. Για τους περισσότερους πολίτες, τα εκθέματα στα Προεδρικά Μουσεία αποτελούν τη βάση στην οποία αξιολογούν τις Βιβλιοθήκες (Wernecke, 2021). Πολλές Προεδρικές Βιβλιοθήκες αναπτύσσουν προσωρινές εκθέσεις στα Μουσεία τους οι οποίες παρουσιάζουν νέες πτυχές τις αμερικανικής προεδρίας. Η χρηματοδότησή τους συνήθως προέρχεται από μη κυβερνητικούς οργανισμούς και καλύπτουν θέματα που σχετίζονται με τον πρόεδρο τα οποία δεν καλύπτονται από τις μόνιμα εκθέματα. Τα τελευταία χρόνια, πολλές Προεδρικές Βιβλιοθήκες με τη χρήση του διαδικτύου προσφέρουν εικονικές περιηγήσεις στις εγκαταστάσεις τους με συνέπεια οι διαδικτυακοί επισκέπτες να μπορούν με τη χρήση ενός υπολογιστή να περιηγηθούν του Μουσείου (Ginsberg et al., 2015).

Τα Προεδρικά Μουσεία βασίζονται σε μια πληθώρα εργαλείων να πείσουν τους επισκέπτες να αντιληφθούν το παρελθόν με τρόπους που ωφελούν έναν πρόεδρο. Τα εκθέματα χρησιμοποιούνται συχνά για να δημιουργήσουν συναισθήματα «της παλιάς καλής εποχής» μέσω αναμνηστικών αντικειμένων και διαδραστικών χώρων που πείθουν τους επισκέπτες ότι η ζωή ήταν ευημερούσα και προοδευτική υπό τον συγκεκριμένο πρόεδρο. Αυτά τα εκθέματα συχνά είναι ισχυρά για το λόγο ότι ενθαρρύνουν την νοσταλγία. Η νοσταλγία είναι ένα ιδιαίτερο διαδεδομένο εργαλείο στις Προεδρικές Βιβλιοθήκες. Προκαλώντας το αίσθημα της νοσταλγίας στους επισκέπτες τονίζουν τα θετικά της προεδρικής διοίκησης και συνδέουν κάθε πρόεδρο με τα τρέχοντα γεγονότα για να τονίσουν ότι η θητεία του έχει συνέπειες που αντηχούν στο παρόν (Prasch, 2015).

4.3 Εκπαιδευτικά προγράμματα των Προεδρικών Βιβλιοθηκών

Στη δεκαετία του 1970, οι προεδρικές βιβλιοθήκες δεν παρείχαν εκπαιδευτικά προγράμματα σε μαθητές ή καθηγητές. Συνήθως υπήρχαν κάποια φύλλα εργασίας για συμπλήρωση μετά την επίσκεψη στο μουσείο. Στα τέλη της δεκαετίας του 1980, ορισμένες βιβλιοθήκες άρχισαν να προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα με τη χρήση ιστορικών εγγράφων. Τα τελευταία χρόνια, οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες παρέχουν ένα ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών ευκαιριών για μαθητές όλων των ηλικιών (Potter, 2006). Κάθε Προεδρική Βιβλιοθήκη προσφέρει προγράμματα σχεδιασμένα να εισάγουν τους μαθητές στην αμερικανική ιστορία και την Προεδρία και να ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς για τη χρήση πρωτογενών εγγράφων στη διδασκαλία της ιστορίας (Hackman, 2006). Τον Απρίλιο του 2000, το Γραφείο Προεδρικών Βιβλιοθηκών πραγματοποίησε μία έρευνα για τα εκπαιδευτικά προγράμματα των βιβλιοθηκών. Η έκθεση περιγράφει το πρόγραμμα κάθε βιβλιοθήκης και περιλαμβάνει παρατηρήσεις, συστάσεις και συμπεράσματα για τις βιβλιοθήκες. Οι συστάσεις υπογράμμισαν την ανάγκη των βιβλιοθηκών να προσφέρουν προγράμματα σχεδιασμένα για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των προγραμμάτων σπουδών, να προγραμματίσουν εκπαιδευτικά προγράμματα αξιοποιώντας όλα τα προγράμματα, το προσωπικό και τις συλλογές της βιβλιοθήκης, να προσλάβουν επαγγελματίες της εκπαίδευσης, να δημιουργήσουν προγράμματα για φοιτητές, να παρέχουν εκπαιδευτικό υλικό και μέσω του διαδικτύου και να συνεργάζονται με εκπαιδευτικό προσωπικό άλλων βιβλιοθηκών (Potter, 2006).

Πρόσφατα, οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες έχουν αρχίσει να αναπτύσσουν περισσότερα εξελιγμένα προγράμματα τα οποία υπάρχει δυνατότητα να παρέχονται και από απόσταση (Potter, 2006). Πολλά από αυτά χρησιμοποιούν εκπαιδευτικές μεθόδους που περιλαμβάνουν συνεργατική μάθηση τα οποία αντλούνται από τα αρχεία και τα εκθέματα του ιδρύματος και επιδιώκουν να καλύψουν ανάγκες τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών (Potter, 2006). Για παράδειγμα, η Προεδρική Βιβλιοθήκη Truman παρέχει το πρόγραμμα The White House Decision Center το οποίο είναι ένα χώρος για βιωματική και συνεργατική μάθηση παρέχοντας στους μαθητές μία πρωτοποριακή και μοναδική εμπειρία μάθησης. Προκαλεί τους μαθητές, μέσα από το ρόλο του προέδρου και των συμβούλων του

να αντιμετωπίσουν μερικές από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετώπισε ένας παγκόσμιος ηγέτης (Han, 2011). Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Clinton προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα παρέχοντας στους μαθητές ευκαιρίες να αναπτύξουν ικανότητες έρευνας, σκέψης και επικοινωνίας μέσω της μελέτης της ιστορίας. Προσφέρει επίσης ένα πλήθος από διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα για τάξεις δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου. Επιπλέον, η Βιβλιοθήκη παρέχει εικονικά εργαστήρια επαγγελματικής ανάπτυξης για εκπαιδευτικούς.

4.4 Επισκεψιμότητα στις Προεδρικές Βιβλιοθήκες

Καθώς οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου, ο μέσος αριθμός των επισκεπτών κάθε χρόνο παραμένει στάσιμος. Από το 1975 μέχρι το 2012 ο συνολικός αριθμός των επισκεπτών στις Βιβλιοθήκες κυμάνθηκε μεταξύ 1,1 έως 2 εκατομμύρια. Η μέση ετήσια συμμετοχή ήταν 1,46 εκατομμύρια άνθρωποι αυξάνοντας τον αριθμό σε 1,6 εκατομμύρια όταν μία νέα Βιβλιοθήκη άνοιγε για το κοινό. Κατά μέσο όρο μία Βιβλιοθήκη προσελκύει 300.000 επισκέπτες το πρώτο έτος λειτουργίας της, αριθμός ο οποίος μειώνεται τα επόμενα χρόνια. Ο αριθμός των επισκεπτών μειώνεται κατά 36% τα πέντε πρώτα χρόνια της λειτουργίας μία μέσης Βιβλιοθήκης φτάνοντας 46% την πρώτη δεκαετία. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Reagan είχε την υψηλότερη καταγεγραμμένη συμμετοχή το έτος 2012 με συνολικά 380.570 επισκέπτες σε αντίθεση με τη Βιβλιοθήκη Hoover που δεν κατάφερε να προσελκύσει παραπάνω από 50.000 επισκέπτες (Ginsberg et al., 2015).

Η γεωγραφική θέση των Προεδρικών Βιβλιοθηκών δεν αποτελεί παράγοντα ο οποίος μπορεί να επηρεάσει την αύξηση ή την μείωση των επισκέψεων. Πολλές Βιβλιοθήκες σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, όπως για παράδειγμα οι Βιβλιοθήκες Carter και Nixon προσελκύουν λιγότερους επισκέπτες. Το 2012, λιγότεροι από 52.000 άνθρωποι επισκέφτηκαν τη Βιβλιοθήκη Carter με τον πληθυσμό στην ευρύτερη περιοχή της Atlanta όπου βρίσκεται η Βιβλιοθήκη, να ανέρχεται περίπου στα έξι εκατομμύρια. Σε αντίθεση, η Βιβλιοθήκη Eisenhower το 2012 είχε 200.000 επισκέπτες με το συνολικό πληθυσμό στην ευρύτερη περιοχή της Abilence να ανέρχεται στους 300.000 κατοίκους (Ginsberg et al., 2015). Στις αρχές του 2000 στη Βιβλιοθήκη Ronald Reagan σημειώθηκε μία σημαντική αύξηση των επισκέψεων μετά από προσθήκες στο κτήριο του Μουσείου. Το ίδρυμα της Προεδρικής Βιβλιοθήκη Reagan ολοκλήρωσε το 2005 την κατασκευή ενός γυάλινου κτηρίου για να στεγάσει το πραγματικό αεροσκάφος Air Force One που χρησιμοποιούσε κατά τη διάρκεια της προεδρίας του. Στη Βιβλιοθήκη Franklin Roosevelt παρατηρήθηκε μία αύξηση επισκεπτών μετά από μία τριετή ανακαίνιση του μουσείου προσθέτοντας νέα διαδραστικά

εκθέματα (Presidential Libraries Attendance -- Chicago Tribune, n.d.). Η αλλαγή των εκθέσεων καθώς και οι επεκτάσεις των μουσειακών χώρων προσελκύουν τους επισκέπτες για να κατανοήσουν την προεδρία μέσα από νέους τρόπους.

4.5 Το μέλλον των Προεδρικών Βιβλιοθηκών

Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες αποτελούν ιδρύματα τα οποία συνδυάζουν τη λειτουργία αρχειακού αποθετηρίου και ιστορικού Μουσείου προσφέροντας στους επισκέπτες μία ανεκτίμητη ευκαιρία να εξετάσουν εκατομμύρια έγγραφα, αρχεία και αντικείμενα από τις προεδρικές διοικήσεις. Όσο αυξάνεται ο αριθμός των Προεδρικών Βιβλιοθηκών, αυξάνεται επίσης και το κόστος που σχετίζεται με τη συντήρησή τους το οποίο ανέρχεται στα εξήντα εκατομμύρια δολάρια ανά έτος. Κάθε νέα Βιβλιοθήκη υπερβαίνει σε μέγεθος και κόστος την προηγούμενη. Για παράδειγμα, η Βιβλιοθήκη Clinton κόστισε τα διπλάσια χρήματα από την Βιβλιοθήκη George H. W. Bush και η Βιβλιοθήκη George W. Bush κόστισε τριακόσια εκατομμύρια δολάρια με το κτήριο να αποτελεί μεγαλύτερο από τις προηγούμενες. Πολλοί αμερικανοί θεωρούν ότι τα κτήρια των Προεδρικών Βιβλιοθηκών είναι σπατάλη χρημάτων των φορολογουμένων. Πλέον, ένας από τους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν το Σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών είναι το υψηλό κόστος που απαιτείται για τη συντήρησή του (Gallina, 2010).

Το 2008, το Κογκρέσο θέσπισε τον προεδρικό νόμο για τη Διατήρηση Ιστορικών Αρχείων που απαιτούσε από τον αρχειοθέτη των Ηνωμένων Πολιτειών να υποβάλει μία σχετική έκθεση με εναλλακτικά μοντέλα για το σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών για τη δυνατότητα να μειώσουν το ετήσιο κόστος των Βιβλιοθηκών, να βελτιώσουν τη διατήρηση των προεδριών αρχείων και να επισπευτεί η επεξεργασία τους για να είναι διαθέσιμα στο κοινό. Στις 29 Μαρτίου 2009, η NARA εξέδωσε ανακοίνωση ζητώντας προτάσεις για την ενδεχόμενη τροποποίηση του Συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Το αποτέλεσμα ήταν να δεχτεί αρκετές προτάσεις οι οποίες συμπεριλάμβαναν ένα ευρύ φάσμα απόψεων. Ορισμένα σχόλια ενέκριναν το υπάρχον σύστημα, ενώ άλλα υποστήριζαν τη συγκέντρωση των Προεδρικών Βιβλιοθηκών και την ψηφιοποίηση των προεδρικών αρχείων (Gallina, 2010). Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχόλια, η NARA εξέδωσε την τελική της έκθεση στις 25 Σεπτεμβρίου 2009. Η έκθεση παρουσίαζε πέντε εναλλακτικά μοντέλα για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες, τα οποία είναι τα ακόλουθα:

Μοντέλο 1: Το τρέχον σύστημα με τροποποιήσεις για μείωση του κόστους για την ομοσπονδιακή κυβέρνηση.

Μοντέλο 2: Το Προεδρικό αποθετήριο να χρηματοδοτείται και να διαχειρίζεται από τα Εθνικά Αρχεία με ξεχωριστό Προεδρικό Μουσείο που θα διαχειρίζεται το προεδρικό ίδρυμα.

Μοντέλο 3: Το Προεδρικό αποθετήριο να δωρίζεται στα Εθνικά Αρχεία από το προεδρικό ίδρυμα και το Προεδρικό Μουσείο να διαχειρίζεται από το ίδρυμα

Μοντέλο 4: Ένα κεντρικό προεδρικό αρχειακό αποθετήριο που θα χρηματοδοτείται και θα διαχειρίζονται τα Εθνικά Αρχεία.

Μοντέλο 5: Ένα κεντρικό προεδρικό αρχειακό αποθετήριο που θα χρηματοδοτείται και θα διαχειρίζονται τα Εθνικά Αρχεία με ένα Προεδρικό Μουσείο (National Archives and Records Administration, 2009).

Η έκθεση αναλύει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα για το κάθε προτεινόμενο μοντέλο, αλλά στο τέλος δεν εγκρίνει κάποιο μοντέλο για να υιοθετηθεί για τις μελλοντικές Βιβλιοθήκες. Παροτρύνει τους αναγνώστες της έκθεσης να θεωρήσουν ότι οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες εξυπηρετούν ερευνητές, επισκέπτες μουσείων, φοιτητές και μαθητές των περιφερειών τους. Με εξαίρεση το πρώτο μοντέλο που περιγράφει το υπάρχον σύστημα, τα άλλα μοντέλα μπορεί να οδηγήσουν μία αλλαγή του υπάρχοντος συστήματος. Ειδικότερα για τα μοντέλα τέσσερα και πέντε προτείνεται να συγκεντρωθούν όλα τα προεδρικά αρχεία σε ένα κεντρικό κτήριο. Τα μοντέλα αυτά ουσιαστικά προτείνουν να αφαιρεθεί η επιρροή του πρώην προέδρου και των υποστηρικτών του, να επηρεάζουν την αρχιτεκτονική και το εκθεσιακό περιεχόμενο το οποίο έχει βασικό ρόλο στον καθορισμό της κληρονομιάς ενός προέδρου όπως διατηρείται σε μία Προεδρική Βιβλιοθήκη. Με ύπαρξη ενός κεντρικού αρχειακού αποθετηρίου για τα προεδρικά έγγραφα και την οικοδόμηση ενός Προεδρικού Μουσείου, το Μουσείο δεν θα έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στα προεδρικά αρχεία για την ενίσχυση του ιδρύματος. Επίσης, ο πρόεδρος και οι υποστηρικτές του δεν θα ελέγχουν το περιεχόμενο της έκθεσης και δεν θα είναι σε θέση να ορίσουν τα ουσιαστικά στοιχεία και τις πολιτικές που συνδέονται με τη διοίκησή τους.

Το Προεδρικό Κέντρο Obama θα είναι η πρώτη σύγχρονη Προεδρική Βιβλιοθήκη που δεν θα έχει συσταθεί βάσει του προεδρικού νόμου περί βιβλιοθηκών. Το Κέντρο Obama αναμένεται να ανοίξει μέσα στο 2021, θα λειτουργήσει σαν ιδιωτικό ίδρυμα και θα διοικείται από το ίδρυμα Obama. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης δεν θα περιέχει αρχεία κειμένου για το λόγο ότι το ίδρυμα σε συνεργασία με τα Εθνικά Αρχεία θα ψηφιοποιήσει όλα τα προεδρικά αρχεία που αποτελούν ιδιοκτησία του κοινού βάσει του νόμου περί προεδρικών αρχείων, αποτελώντας την πρώτη πλήρης ψηφιακή Προεδρική Βιβλιοθήκη. Το

Μουσείο του Προεδρικού Κέντρο θα περιέχει έργα καλής τέχνης, πολιτιστικά αντικείμενα, έπιπλα και άλλα αντικείμενα που αντιπροσωπεύουν την εποχή και τα επιτεύγματα της κυβέρνησης Obama, όπως δώρα από αρχηγούς κρατών (The Obama Presidential Center - Obama Foundation, n.d.). Η Προεδρική Βιβλιοθήκη Donald Trump θα αποτελέσει την δέκατη πέμπτη Βιβλιοθήκη του Συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Είναι ακόμα άγνωστο εάν ο πρώην πρόεδρος ακολουθήσει το παραδοσιακό σύστημα για τη Βιβλιοθήκη του ή εάν θελήσει ένα προεδρικό κέντρο όπως ο Obama. Τα Εθνικά Αρχεία όπως ορίζει η νομοθεσία, ανεξάρτητα με την απόφαση του Trump, διατηρούν τα προεδρικά του αρχεία (National Archives Launches Trump Presidential Library Website | National Archives, n.d.).

Κεφάλαιο 5. Συμπεράσματα

Οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες δεν είναι βιβλιοθήκες με τη συνήθη έννοια αλλά μουσεία και αρχειακά αποθετήρια που δημιουργήθηκαν με ιδιωτικά κονδύλια και διατηρούνται μέσω του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού. Η Προεδρική Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Franklin Roosevelt ήταν η πρώτη Βιβλιοθήκη του Συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Ως πρότυπο για την ίδρυση της Βιβλιοθήκης του χρησιμοποίησε το Rutherford B. Hayes Memorial Library και το ίδρυμα Hoover που ήταν αφιερωμένο στο πόλεμο, την επανάσταση και την ειρήνη. Στις 4 Ιουλίου 1940, η Βιβλιοθήκη Roosevelt αποτέλεσε την πρώτη Βιβλιοθήκη του Συστήματος Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Οι νομοθετικές πράξεις για τις Προεδρικές Βιβλιοθήκες του 1955, 1978 και 1986 που εγκρίθηκαν από το Κογκρέσο βοήθησαν στη δημιουργία των Προεδρικών Βιβλιοθηκών όπως τις γνωρίζουμε σήμερα. Το 1974 η παραίτηση του προέδρου Νίxon όταν ξέσπασε το σκάνδαλο Watergate προκάλεσε ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη ελέγχου στα προεδρικά αρχεία. Ως αποτέλεσμα του Watergate, το Κογκρέσο νομοθέτησε τέσσερα χρόνια αργότερα το νόμο περί Προεδρικών Αρχείων και Διατήρησης Υλικών (PRMPA). Πλέον όλα τα προεδρικά αρχεία δεν αποτελούσαν ιδιοκτησία του προέδρου αλλά ιδιοκτησία των Ηνωμένων Πολιτειών.

Η διάθεση των προεδρικών αρχείων στο κοινό ήταν πάντα ο κύριος στόχος της Εθνικής Αρχής Αρχείων (NARA), ανεξάρτητα από τα νομικά εμπόδια που είχαν προκύψει κατά καιρούς. Τα προεδρικά έγγραφα αποτελέσουν πηγή πληροφοριών για ιστορικούς ερευνητές και αποτελούν ανεκτίμητο πληροφορικό υλικό. Τα αρχεία των Προεδρικών Βιβλιοθηκών αποτελούν την ιστορία του έθνους, δίνοντας ανεκτίμητες πληροφορίες στους ερευνητές που επιθυμούν να κατανοήσουν την αμερικανική προεδρία και ιστορία. Στην σημερινή κατάσταση, το Προεδρικό Σύστημα Βιβλιοθηκών δεν παρέχει τις βέλτιστες συνθήκες για τους ερευνητές καθώς πολλά έγγραφα δεν είναι διαθέσιμα λόγω καθυστερήσεων. Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στην πρόσβαση των προεδρικών αρχείων προέρχεται από τον αυξανόμενο όγκο των υλικών, ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών αρχείων. Η Εθνική Αρχή Αρχείων θα χρειαστεί επιπλέον προσωπικό και νέα πρότυπα για την διαχείριση των αρχείων. Η γεωγραφική διασπορά των Βιβλιοθηκών κάνει επίσης δυσκολότερη την πρόσβαση στους ερευνητές. Τα Εθνικά Αρχεία αναγνωρίζοντας την σημασία της ελεύθερης διάθεσης των προεδρικών αρχείων, τα τελευταία χρόνια δημιούργησε τη βάση δεδομένων Presidential Library Explorer με σκοπό τη ψηφιοποίηση

όλων των αρχείων. Η ψηφιοποίηση είναι σε αρχικό στάδιο και θα χρειαστεί αρκετό χρονικό διάστημα για όλα τα αρχεία. Το Σεπτέμβριο του 2021, είχε ψηφιοποιηθεί μόλις το 0,251% του εκτιμωμένου συνολικού αριθμού όλων των προεδρικών αρχείων.

Όλες οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες περιλαμβάνουν και ένα Μουσείο. Συνήθως, στο σχεδιασμό των εκθεμάτων ο πρόεδρος και η οικογένειά του έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Σύμφωνα με τον Hufbauer (2005) η επιρροή των προέδρων στα μουσεία τους υπονομεύει την αξιοπιστία των Βιβλιοθηκών για το λόγο ότι η ιστορία που παρουσιάζεται στα μουσεία δεν είναι ισορροπημένη. Οι ανακαινίσεις των μουσείων συνήθως πραγματοποιούνται με ιδιωτικά κεφάλαια με αποτέλεσμα να υπόκεινται σε επιρροές. Τα Προεδρικά Μουσεία βασίζονται σε μία πληθώρα εργαλείων για να πείσουν τους επισκέπτες να αντιληφθούν το παρελθόν με τρόπους που ωφελούν ένα πρόεδρο. Σε όλα τα Μουσεία καλλιεργείται το αίσθημα της νοσταλγίας τονίζοντας στους επισκέπτες τα θετικά μιας προεδρίας. Τα τελευταία χρόνια οι Προεδρικές Βιβλιοθήκες έχουν αναπτύξει εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία αντλούν πληροφορίες από τα αρχεία και τα εκθέματα των Βιβλιοθηκών και επιδιώκουν να καλύψουν εκπαιδευτικές ανάγκες τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών.

Ως δημόσιοι χώροι, οι προεδρικές βιβλιοθήκες θα πρέπει να είναι μέρη όπου μπορεί να διεξαχθεί μία ειλικρινής συζήτηση σχετικά με τα γεγονότα και τις ενέργειες μιας συγκεκριμένης προεδρίας. Η εξάρτηση της NARA από ιδιωτικούς πόρους για την υποστήριξη δραστηριοτήτων στις προεδρικές βιβλιοθήκες είναι προβληματική. Οι επικριτές των προεδρικών βιβλιοθηκών υποστηρίζουν ότι οι πρώην πρόεδροι και τα ιδρύματά τους έχουν υπερβολική επιρροή στα μουσειακά εκθέματά τους (Hufbauer, 2007). Δεν αποτελεί έκπληξη λαμβάνοντας υπόψη την ευκαιρία που προσφέρουν οι προεδρικές βιβλιοθήκες για να επηρεάσουν τη συλλογική μνήμη.

Το Προεδρικό Κέντρο Obama αναμένεται να ανοίξει έως το τέλος του 2021. Ο πρόεδρος Obama ακολούθησε ένα τελείως διαφορετικό μοντέλο από το Σύστημα Προεδρικών Βιβλιοθηκών. Το Προεδρικό Κέντρο δεν θα έχει κανένα κόστος συντήρησης για την ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Τα τελευταία χρόνια πολλοί έχουν εκφράσει την άποψη ότι η συντήρηση των Προεδρικών Βιβλιοθηκών κοστίζει πολλά χρήματα για τους φορολογούμενους πολίτες. Το τέλος της διακυβέρνησης Trump εγείρει ερωτήματα για το τι θα πράξει σχετικά με τη Βιβλιοθήκη του. Θα ακολουθήσει το πρότυπο Obama ή θα συνεχίσει το παραδοσιακό σύστημα;

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Blackwood, D. R. (2016). Ronald Reagan Presidential Library and Museum. *The Presidential Libraries: The Journal of the White House Historical Association*, 40, 80–85.
- Boltunova, E. (2017). The President Has Entered the Building! The Boris Yeltsin Presidential Center and Memorial Tradition in Contemporary Russia. *Ab Imperio*, 2017(3), 165–193.
<https://doi.org/10.1353/IMP.2017.0058>
- Clark, B. (2018). In Defense of Presidential Libraries Why the Failure to Build an Obama Library Is Bad for Democracy. *The Public Historian*, 40(2), 96–103.
<https://doi.org/10.1525/TPH.2018.40.2.96>
- Clark, T. (2016). Jimmy Carter Presidential Library and Museum. *The Presidential Libraries: The Journal of the White House Historical Association*, 40, 74–79.
- Connor, R. D. W. (1940). The Franklin D. Roosevelt. *The American Archivist*, 3(2), 81–92.
- Craig, B. (2006). Presidential Libraries and Museums: Opportunities for Genuine Reform. *The Public Historian*, 28(4), 75–84.
- Daellenbach, D. A. (1994). The Ronald Reagan Presidential Library. *Government Information Quarterly*, 11(1), 23–35. [https://doi.org/10.1016/0740-624X\(94\)90028-0](https://doi.org/10.1016/0740-624X(94)90028-0)
- Devoy, M. (2006). Richard Nixon Presidential Library and Birthplace. *The Public Historian*, 28(3), 201–206.
- Didier, E. K. (2016). Gerald R. Ford Presidential Library and Museum. *White House History: The Journal of the White House Historical Association*, 40.
- Dole, W., & Robertson, J. (n.d.). *Measurement and Metrics for US Presidential Libraries*. Retrieved August 1, 2021, from <http://www.archives>
- Drury, S. A. M., & Herbeck, D. A. (2015). Remembering and Re-Creating the Great Debates of 1960: Presidential Libraries as Sites for Political Argumentation. *Communication Quarterly*. 64(2), 173–192.
- Fawcett, S. K. (2006). Presidential Libraries: A View from the Center. *The Public Historian*, 28(3), 13–36.
- Finch, W. (2016). George Bush Presidential Library and Museum. *The Presidential Libraries: The Journal of the White House Historical Association*, 40, 86–91.

- Gallina, T. J. (2010). The Future of Presidential Libraries: Assessing Alternative Models from a Legal Research Perspective. *Legal reference Services Quarterly*, 29(4), 229–254.
- Garner, T. (2016). William Jefferson Clinton Presidential Library and Museum. *The Presidential Libraries: The Journal of the White House Historical Association*, 40, 92–97.
- Geselbracht, R. H. (1995). Harry S. Truman and his library: Past accomplishments and plans for the future. *Government Information Quarterly*, 12(1), 93–102.
[https://doi.org/10.1016/0740-624X\(95\)90010-1](https://doi.org/10.1016/0740-624X(95)90010-1)
- Geselbracht, R. H. (2006). Creating the Harry S. Truman library: The first fifty years. *The Public Historian*, 28 (3), 37-78
- Ginsberg, W. R., & Lunder, E. K. (2010). CRS Report for Congress The Presidential Libraries Act and the Establishment of Presidential Libraries Analyst in Government Organization and Management. *Library of Congress. Congressional Research Service*. www.crs.gov
- Ginsberg, W. R., Lunder, E. K., & Richardson, D. J. (2015). *The presidential libraries act and the establishment of presidential libraries (CRS Report No. R41513)*.
- Greenwell, R. (1997). The Oral History Collections of the Presidential Libraries. *The Journal of American History*, 84(2), 596. <https://doi.org/10.2307/2952575>
- Hackman, L. J. (2006). Toward Better Policies and Practices for Presidential Libraries. *The Public Historian*, 28(3), 165–184.
- Han, M.-K. (2011). A Study on the Suggestions and Analysis on the Education Programs in the Presidential Libraries. *International Journal of Knowledge Content Development & Technology*, 1(1), 39–60.
- Hufbauer, B. (2005). *Presidential temples: How memorials and libraries shape public memory*. University Press of Kansas.
- Jones, H. G. (1969). *The records of a nation: Thier management, perservation, and use*. Atheneum.
- Kegan Smith, N., & Stern, G. (2006). A Historical Review of Access to Records in Presidential Libraries. *The Public Historian*, 28(3), 79–116.
- Kenney, K. (2016). Presidential Libraries Outside of the National Archives System. *The Presidential Libraries: The Journal of the White House Historical Association*, 40, 17–25.
- Lansford, T., Brattebo, D., Watson, R., & Fundenburk, C. M. (2021). *Leadership and Legacy: The Presidency of Barack Obama*. SUNY Press.

Leland, W. G. (1955). The Creation of the Franklin D. Roosevelt Library: A personal Narrative. *American Archivist*, 18(1).

Lowe, A. (2016). George W. Bush Presidential Library and Museum. *White House History: The Journal of the White House Historical Association*, 40.

Martin, J. C., & Pugsley, B. (1999). The George Bush Presidential Library and Museum. In Source: *The Southwestern Historical Quarterly* (Vol. 102, Issue 4).
<https://about.jstor.org/terms>

Montgomery, B. (2003). Presidential Materials: Politics and the Presidential Records Act. *The American Archivist*, 66(1), 102–138.
<https://doi.org/10.17723/AARC.66.1.8V8063806411716T>

Nappo, C. A. (2018). *Presidential Libraries and Museums*. Rowman & Littlefield.

National Archives and Records Administration. (2009). *Report on Alternative Models for Presidential Libraries. Issued in response to the Requirements of PL 110-404*.

National Archives Launches Trump Presidential Library Website | National Archives. (n.d.). Retrieved October 22, 2021, from <https://www.archives.gov/press/press-releases/2021/press-donald-j-trump-presidential-library>

Pierce, M. (2008). The William J. Clinton Presidential Library and Museum, Little Rock, Ark. *Journal of American History*, 95(3), 794–798.

Potter, L. A. (2006). Education Programs in the Presidential Libraries: A Report from the Field. *The Public Historian*, 28(3), 133–142.

Prasch, A. (2015). Retelling Watergate: Apologia, Political Eulogy, and Richard Nixon’s “Final Campaign.” *Southern Communication Journal*, 80(4), 271–292.

Presidential Libraries Attendance -- Chicago Tribune. (n.d.). Retrieved October 16, 2021, from <http://apps.chicagotribune.com/graphics/presidential-libraries-attendance/>

Presidential Library Explorer | National Archives. (n.d.). Retrieved October 19, 2021, from <https://www.archives.gov/findingaid/presidential-library-explorer>

Relyea, H. C. (1994). The federal presidential library system. *Government Information Quarterly*, 11(1), 7–21. [https://doi.org/10.1016/0740-624X\(94\)90027-2](https://doi.org/10.1016/0740-624X(94)90027-2)

Schewe, D. B. (1989). The Jimmy Carter library. *Government Information Quarterly*, 6(3), 237–246. [https://doi.org/10.1016/0740-624X\(89\)90066-X](https://doi.org/10.1016/0740-624X(89)90066-X)

Schick, F., Schick, R., & Carroll, M. (1989). *Records of the Presidency: Presidentials Papers and Libraries from Washington to Reagan*. Oryx Press.

- Smith, N. K., & Stern, G. M. (2006). A Historical Review of Access to Records in Presidential Libraries. *The Public Historian*, 28(3), 79–116.
- Stuckey, M. E. (2006). Presidential secrecy: Keeping archives open. *Rhetoric & Public Affairs*, 9(1), 138–144.
- The Obama Presidential Center - Obama Foundation*. (n.d.). Retrieved July 13, 2021, from <https://www.obama.org/the-center/>
- Ulyatt, M. (2014). The John F. Kennedy presidential library and museum as a cultural representation of the public memory of the president. *European Journal of American Culture*, 33(2), 117–130. https://doi.org/10.1386/ejac.33.2.117_1
- Walch, T. (1995). Reinventing the Herbert Hoover presidential library. *Government Information Quarterly*, 12(1), 113–125. [https://doi.org/10.1016/0740-624X\(95\)90012-8](https://doi.org/10.1016/0740-624X(95)90012-8)
- Warner, R. M. (1995). *Diary of a dream: A history of the Nation Archives independence movement, 1980-1985*. Scarecrow Press.
- Wernecke, C. (2021). Gazing into the Past: Post-Presidential Collective Memory and Political Scopophilia at the Jimmy Carter Presidential Museum. *Western Journal of Communication*, 85(4), 507–526.
- Wilson, D. W. (1991). Presidential Libraries: Developing to Maturity. *Presidential Studies Quarterly*, 21(4), 771–779.
- Wilson, D. W. (1996). Culture and conflict: Defining the Nation Archives. *Government Information Quarterly*, 13(2), 187–194.
- Yakel, E. (2007). Presidential libraries: merging public records and private lives. *OCLC Systems & Services: International Digital Library Perspectives*, 23(3), 238–241. <https://doi.org/10.1108/10650750710776350>